

HAZAI KÖRNYEZETIPAR LEHETŐSÉGEI AZ EXPORTPIACOKON

Budapest, 2009. január

Készítette:

ITD Hungary Zrt.

a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbízásából

1. Vezetői összefoglaló	3
2. Bevezetés.....	4
3. Környezetipari helyzetkép	5
3.1. Környező országok gyakorlata	5
3.1.1. Németország.....	5
3.1.2. Ausztria.....	7
3.1.3. Csehország.....	9
3.1.4. Szlovákia	11
3.1.5. Horvátország.....	11
3.1.6. Szerbia.....	15
3.1.7. Bosznia-Hercegovina	16
3.1.8. Románia.....	16
3.1.9. Oroszország.....	18
3.2. Hazai környezetvédelmi ipar fejlődése, a környezet- és vízipar külgazdasági teljesítménye.....	20
4. A magyar állam kis- és középvállalkozások finanszírozását segítő támogatott programja.....	24
4.1. Hitelprogramok.....	24
4.1.1. Új Magyarország Kis- és Középvállalkozói Hitelprogram	24
4.1.2. Új Magyarország Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram	25
4.1.3. Mikrohitel Plusz Hitelprogram.....	25
4.2. A magyar állam exporttámogatási eszközrendszere.....	27
4.2.1. Magyar Export-Import Bank Zrt.....	27
4.2.2. Magyar Exporthitel Biztosító Zrt. (Mehib).....	30
4.2.3. ITD Hungary.....	32
4.2.4. A KEXPORT külgazdasági keretprogram	36
5. A célrégiók feltérképezése	44
6. Forrásjegyzék	45
Melléklet I. A magyar állam kis- és középvállalkozások finanszírozását segítő támogatott programja	46

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

2. BEVEZETÉS

A tanulmány célja a hazai és nemzetközi környezetipari trendek, tendenciák ismertetését követően a magyar környezetipar exportlehetőségeinek vizsgálata. Tesszük ezt azzal a szándékkal, hogy kijelöljük azokat a pontokat, amelyek mentén – a Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Ügynökség (továbbiakban: ITD Hungary) szakmai tapasztalatai alapján - a magyar vállalatok lehetőségeket kaphatnak a külpiazi terjeszkedéshez.

A tanulmány célja továbbá, hogy alátámassza a környezetvédelmi export program - a Kexport - folytatásának szükségességét, hozzájáruljon annak kiszélesítéséhez, elősegítse az anyagi és szervezeti források nagyobb mértékben történő bevonását.

A vizsgálat eszközeit az ITD Hungary környezetvédelmi témájú rendezvényei során felgyülemlett tapasztalatok, a Környezetvédelmi Gyártók és Szolgáltatók Szövetsége (továbbiakban: KSZGYSZ) által végezett exportkérdőív eredményei, illetve a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (továbbiakban: KvVM) szakértőivel folytatott interjúk megállapításai adják.

A környezetipar nemzetközi szinten a legdinamikusabban bővülő piaccal rendelkező iparág, mely igen nagy lehetőségeket rejt magában a magyar vállalatok versenyképességének növelésében is. Bízunk benne, hogy a tanulmány hasznos segítséget nyújt a témával foglalkozó államigazgatási szakemberek, felsőszintű döntéshozók, továbbá azon magyarországi környezetipari vállalkozások részére, akik vagy a meglévő exportpiacaik bővítését tervezik, vagy új belépőként külföldön keresik a piaci lehetőségeket termékeiknek és szolgáltatásaiknak.

3. KÖRNYEZETIPARI HELYZETKÉP

3.1. KÖRNYEZŐ ORSZÁGOK GYAKORLATA

Hogy lássuk a környező országok hol tartanak, hol vannak azok a pontok, ahol a magyar vállalkozások szerephez, együttműködéshez juthatnak, meg kell néznünk a szomszédos országok környezetvédelmi helyzetét, a szabályozást, azokat a problémákat, nehézségeket, amelyekkel a környező országok szembenéznek. Jelen tanulmány a környező országok vizsgálatára koncentrál, meglátásunk szerint a távolabbi országokban – Ázsia, Amerikai Egyesült Államok – a piacra jutás már csak a fizikai távolság miatt is nehézségekbe ütközik, illetve nagyon sok erőforrást igényel. További ok, hogy elsődleges célunk a kis,- és középvállalkozások számára elősegíteni a piacra jutást, ezen vállalkozásokat szeretnénk ellátni ötletekkel és megmutatni nekik külpiazi lehetőségeiket.

3.1.1. NÉMETORSZÁG

Környezetipari szempontból a két legfejlettebb szomszédos ország Németország és Ausztria. Uniós tagállamként mindkét ország rendelkezik a fenntartható fejlődést megcélzó programmal, amelynek nagyon fontos eleme a környezet- és természetvédelem. Németország mintaoszágként számít a környezetvédelem területén, a kormányzat rengeteg erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy megőrizze az ország iparának versenyképességét, a kedvező befektetői környezetet, csökkentse az ipari termelés okozta szennyezést, javítsa a lakosság életkörülményeit.

Hulladékgazdálkodás

Németországban a hulladékgazdálkodás területén folyamatos, intenzív fejlődés figyelhető meg. Ezt alátámasztja az a tény, hogy pl. míg 1990-ben a háztartási hulladékok 13 %-a került újrahasznosításra, 2006-ban ez az arány 60 százalékosra nőtt, mindemellett, hogy 2008-ra tovább csökkent az egy lakosra jutó hulladék mennyisége és a hulladéklerakók száma is. A német kormányzat mindezen pozitív folyamatok ellenére természetesen nem nélkülözi a problémákat, kihívásokat. Problémát jelent a nagy mennyiségű elektronikus hulladék újrahasznosítása, a roncsautók bontása, az értékes fém alkatrészek visszanyerése, illetve ennek a tevékenységnek a megszervezése, koordinálása, a rendszer kialakítása.¹

¹ Forrás: http://www.bmu.de/english/waste_management/downloads/doc/42826.php

Légszennyezés

Németországban a szigorú környezeti határértékek bevezetésének köszönhetően a légszennyezés mértéke is jelentősen csökkent, a további csökkenés elérésére az állam azonban már nem további korlátozások bevezetésére törekszik, hanem gazdasági ösztönzők alkalmazására. Példa erre az üzemanyagok terén a kénmentes üzemanyagokra bevezetett 1,5 eurocentes adócsökkentés, melynek eredményeként gyakorlatilag nem forgalmaznak Németországban kén tartalmú üzemanyagokat. A légszennyezés csökkentésére irányuló másik kezdeményezés a városi közlekedésben a földgáz alapú motorok bevezetésének támogatása. Természetesen a szennyezés csökkentésére vonatkozó feladatok még korántsem értek véget. A szállítás-fuvarozás, a közlekedés és a mezőgazdaság okozta nitrogén-oxid és ammónia károsanyag kibocsátás még mindig igen magas mértékű az országban.²

Vízgazdálkodás

A vízgazdálkodás területén Németországban a 2000. évi Víz keretirányelv végrehajtása zajlik: a kormányzat számára a fő feladatok ezen a téren a felszíni vizek védelme, illetve a lakossági és az ipari szennyvíz kibocsátás csökkentése. Elmondható, hogy a vízgazdálkodás területén is jóval előbbre tart Németország a többi országnál, mindezek ellenére ezeken a területeken is várnak még feladatok a szabályozókra. A hajózás, illetve a vízierőművek által a folyókra gyakorolt ártalmak csökkentése, a műtrágya okozta szennyezések, a lakossági és az ipari szennyvíztisztítók, a lehulló csapadék által a talajból a felszíni vizekbe kerülő szennyezés csökkentése, az árvízvédelem mind-mind ide tartozó feladatok. Az ezekre irányuló tevékenységek megosztása kettős: a szövetségi kormányzat felelős a jogi szabályozás megteremtéséért, a tartományok pedig a végrehajtási szabályok és a kivitelezés meghozataláért.³

² Forrás: http://www.bmu.de/english/air_pollution_control/general_information/doc/4352.php

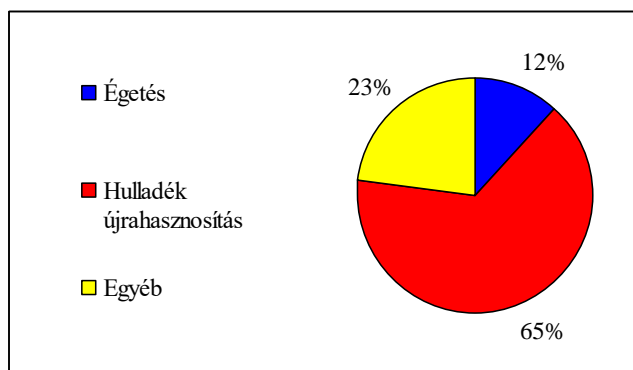
³ Forrás: http://www.bmu.de/english/water_management/general_information/doc/4325.php

3.1.2. AUSZTRIA

Hulladékgazdálkodás

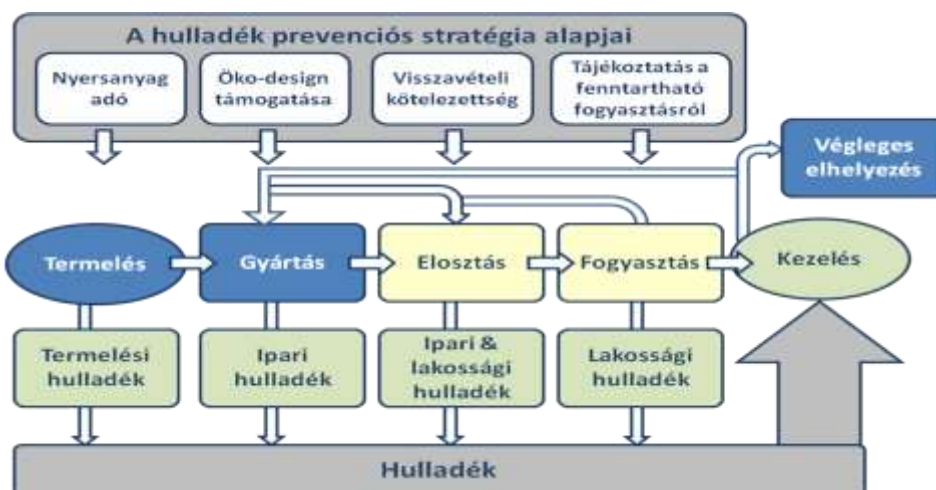
Ausztriában 1992 óta létezik hulladékgazdálkodási törvény, a törvény egyik fontos előírása a kormányzat részére, hogy köteles hulladékgazdálkodási akciótervet készíteni, amelyet 5 évente meg kell újítani. A legutolsó akcióterv 2006-ban készült. Az ország jól kiépített monitoring rendszerrel rendelkezik a hulladékgazdálkodás területén. Erre szükség is van, mert 2001 óta folyamatosan nő a szilárd hulladék mennyisége, 2001-2006 között 5 millió tonnával elérte az évi 54 millió tonna mennyiséget.

Forrás: BMLFUW

1. ábra A hasznosítás és az ártalmatlanítás aránya 2004 óta (100% = kb. 54 millió tonna)

Az osztrák rendszer nagyban épít a megelőzés-hasznosítás-ártalmatlanítás EU-s elv megvalósítására. Az alábbi ábra ennek a stratégiának a prevenció elemét vezeti végig a hulladék „életútján”.

2. ÁBRA SZÖVETSÉGI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERV (BAWG). WWW.LEBENSMINISTERIUM.AT

2006-ban az osztrák tartományok részére a szabályozó részletes hulladékgazdálkodási tervet alkotott, melyben kijelölte a lehetséges eszközöket, többek között a tartományok felhatalmazást kaptak a szükséges piacgazdasági és pénzügyi intézkedések meghozatalára.

Légszennyezés

A közösségi légszennyezési előírásokat szigorúan betartva Ausztriában a károsanyag kibocsátás folyamatosan csökken, 2003-2005 között a kén-dioxid (-18,75%) és az ammónia (-1,5%) károsanyag kibocsátás jelentősen redukálódott, ezzel a 2010-re kitűzött célt Ausztria már 2007-ben elérte. A nitrogén-dioxid kibocsátás is csökkent 5 %-kal (159 ezer tonna/év), de ezzel még a célérték felett helyezkedik el 59 000 tonnával.⁴

Vízgazdálkodás

A szennyvízkezelés területén az állam a kötelező modernizáció eszközét használta fel, melynek eredményeként Ausztria vizeinek 88 %-a I. vagy II. osztályú vízminőségi besorolással rendelkezik jelenleg. 2001 óta a keletkező szennyvíz 100%-át kezelik Ausztriában. A falvakban élők 60%-a kapcsolódik szennyvíztisztítóhoz. Ennek az aránynak a növelése az osztrák kormányzat jövőbeni célkitűzése, amellyel egyúttal gazdaságélénkítést és munkahelyteremtést is szeretnének elérni. Egyedül a 2005. évben 286 millió eurót költöttek a lakossági szennyvízkezelés fejlesztésére, ebből az összegből a települési önkormányzatok 277 millió eurót költöttek közvetlenül fejlesztésekre, 9 milliót költött a kormányzat kutatásokra, illetve az operatív intézkedések megtételére.⁵ Ezekkel az intézkedésekkel 13 ezer munkahely megővését, illetve megteremtését érték el.

A környezetipar fejlődését az állam szektor-specifikus programok lebonyolításával segíti elő. A programok lehetősége biztosítanak arra, hogy egy-egy szennyező iparág, például a bőripar, vagy a gyógyszeripar hulladékának elhelyezésével koncentráltan foglalkozhassanak a tartományok szervei. Támogatják továbbá a szervezetek közötti programok megvalósítását is. Az osztrák gazdasági minisztérium a mezőgazdasági minisztériummal végez közös projekteket, az ottani iparkamara bevonásával.

⁴ Forrás: http://www.umweltbundesamt.at/en/umweltkontrolle/ukb2007/ukb8_luft/

⁵ Forrás: <http://www.umweltbundesamt.at/en/umweltschutz/wasser/>

3.1.3. CSEHORSZÁG

Hulladékgazdálkodás

2008-ban Csehország végrehajtotta a cseh hulladéktörvény módosítását, amely az állampolgárok részére a korábbinál szélesebb körben biztosítja a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét. A módosítás szerint legkésőbb 2010 végére az önkormányzatoknak lehetővé kell tenniük, hogy a polgárok külön válogathassák az alapvető másodnyersanyagokat: a papírt, a műanyagot, az üveget, az italos dobozokat, és a biológiailag lebomló hulladékokat. A cseh Környezetvédelmi Minisztérium jelenleg a csomagolóanyagokra vonatkozó törvény módosításán dolgozik, amely a csomagolóipar újrahasznosítási kötelezettségeit terjeszteni kívánja. Ennek lényege, hogy a csomagolóiparnak jelentősebb mértékben hozzá kell járulnia az önkormányzati szelektív hulladékgyűjtés költségeihez.

Még sok terület szorul fejlesztésre, ez különösen igaz a biológiailag lebomló hulladékok elkülönített gyűjtésére. Csehországban jelenleg 137 komposztáló telep működik, és 9 biogáz üzem. A cseh Országos Hulladékgazdálkodási Terv szerint 2010-re csak 112 kg/fő/év biológiailag lebomló hulladék kerülhet a hulladéklerakókra. 2006-ban a lerakókra elhelyezett biológiailag lebomló hulladék mennyisége 142,5 kg/fő volt. A települési szilárd hulladék biológiailag lebomló részének valamivel kevesebb, mint a fele kerül lerakókra annak ellenére, hogy ez a hulladék nagyszerűen hasznosítható lenne - komposztáló telepeken vagy energiát termelő biogáz üzemekben. A 2009-től érvényes EU-s előírásoknak kevés meglévő települési hulladéklerakó felel meg.

A törvényi módosításon kívül a cseh Környezetvédelmi Minisztérium pénzügyi ösztönzőket is kidolgozott, hogy ezzel támogassák az önkormányzatok, régiók, civil szervezetek és a vállalkozások hulladékgazdálkodás fejlesztésével kapcsolatos beruházásait. 2013-ig a Környezetvédelmi Operatív Program 520,2 millió eurót különített el erre a célra. A támogatás az első 150 sikeres projekt számára már úton is van, ezek között vannak új válogató és újrahasznosító gépsorok, komposztáló-telepek, biogáz üzemek, valamint a biohulladékok begyűjtésének hatékonyságát növelő programok is.⁶

Az ipari hulladék mennyisége a 2000-es években folyamatosan csökken Csehországban: a technológiai fejlesztéseknek köszönhetően a felhasznált és újrahasznált nyersanyagok mennyisége nőtt, így a termelt hulladék mennyisége folyamatosan csökken.

⁶ Forrás: <http://www.humusz.hu/hirek/2805> A cseh hulladéktörvény módosítása 2008. március 12.

Légszennyezés

A 90-es években történt gyárbezárások, a nehézipar leépülése miatt a légszennyezést érintően javult a helyzet, 2000-ben viszont a megnövekedett közlekedés okozta környezetterhelés újra rontott a helyzeten. A háztartások is nagymértékben szennyezik a levegőt: az otthonok nagy részében szénnel tüzelnek, és sokan tankolnak keveréket az autókba. 2007-ben a kormányzat a helyzet ellensúlyozására Országos Emisszió Csökkentési programot hívott életre.

Egy 2005-ös cseh környezetvédelmi jelentés szerint az elmúlt évek fejlődése közé a következők sorolhatók: a kén-dioxid kibocsátás csökkentése, az emissziós normák megfeleléssége, a háztartások csatornázottságának növelése, a vízminőség javulása, a hulladékgazdálkodás és hasznosítás, illetve gyűjtés fejlődése, a bányászati rekultiváció és a gazdaság energiaéhségének csökkentése.

Ami rosszabbodott: a nagyvárosi légszennyezés növekedése, a szén-dioxid kibocsátás növekedése, a zajártalomnak kitettség, a műtrágyaszennyezés fokozódása. A 2-5 ezer lakosú települések szennyvízhálózatának kiépítése lassult, a talajerózió tovább terjedt, a lakossági hulladéklerakók arányának túlzott volta megmaradt. Probléma továbbá a hulladékégetők hiánya és az illegális hulladék import.

Kockázatot jelentenek még a következők: a növekvő légszennyezés, a szállítás-fuvarozás-közlekedés okozta környezetterhelés növekedése, a szilárd hulladék növekvő mennyisége, a szilárd fűtőanyagot használó háztartások számának növekedése. A pénzügyi ösztönzőkön is kívánnak még javítani: a hulladék átvételi árának emelése rossz felé terel, a meglévő alacsony ár pedig demotivál, nem ösztönöz a modernizációra, a szelektív gyűjtésre, a hasznosításra.

Vízgazdálkodás

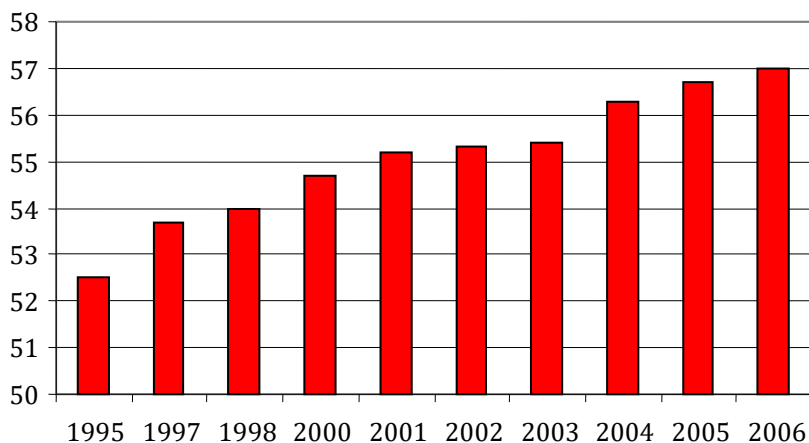
A vízgazdálkodás terén Csehország a közösségi Víz Keretirányelv végrehajtásán dolgozik. Az állam célja 2015-re a vízminőség általános jó minőségének elérése. Jelenleg csak a lakosság 6 %-a jut a javasolt optimális (20-30 mg/l) magnéziumtartalmú ivóvízhez. Ennek érdekében az állam intézkedési tervet dolgozott ki, melyet hatévente felülvizsgálat követ. Az első intézkedési terv végrehajtását 2010-ben kezdi a kormány.⁷

⁷ Forrás: http://www.mzp.cz/en/water_planning

A fejlődést az említett jelentés a légszennyezés és a vízszennyezés csökkenésében, a megújuló energiák használatának elterjedésében látja. Pozitív adat: a csatornázottság 91,6 %-os, az 5 ezer feletti települések szennyvízkezelése pedig megoldott Csehországban!⁸

3.1.4. SZLOVÁKIA

Az ország területén a nagy légszennyezők bezártak, de a szállópor szennyezés a megnövekedett a transzport-forgalom, illetve a háztartások által egyre nagyobb mértékben használt fatüzelés miatt. Az ország számára a nagy kihívást jelent a csatornázottság fejlesztése.

3. ábra Csatornázottság mértéke a lakosság %-ban

2006 februárjában a szlovák kormány Hulladékgazdálkodási Programot hirdetett. A program időtartama 2006-2010, fókuszában a biológiailag lebomló hulladékok szeparált gyűjtése és hasznosítása áll, 2006 óta tilos a zöld biohulladék elhelyezése lerakókban.⁹

3.1.5. HORVÁTORSZÁG

A Balkán országaiban a magyar környezetvédelmi vállalkozások számára számos együttműködési lehetőségek adódnak. Horvátország relatíve jó kiinduló bázissal rendelkezik a

⁸ Forrás: Report on the Environment of the Czech Republic, 2005

⁹ Forrás: State of the Environment Report, Slovak Republic, 2006

környezetvédelem terén: az alacsony iparosodás miatt az ország környezetvédelmi helyzete kedvező. Azonban a környezetet érintő állami beruházások csekély volta miatt nagymérvű beruházásokat igényel a szektor az elkövetkező években! A legfontosabb állami feladat a meglévő víz-, és hulladékgazdálkodási rendszerek integrált átalakítása lesz.

Hulladékgazdálkodás

Ennek érdekében az állam számos programot indított: megalkotta a Nemzeti Környezetvédelmi Stratégiát, az Országos Hulladék-, és Vízgazdálkodási Stratégiát. A célok: a hulladékmennyiség növekedésének csökkentése, az elmaradt infrastrukturális beruházások pótlása. 2005-ben a települési hulladék 1,45 millió tonnát ért el, ez a lakosságra vetítve 327 kg/fő évente. Ennek a mennyiségnek a 74.5%-a pedig lebomló biohulladék. A kormányzat célja a közel 75 %-os arányt 2015-re 50 %-ra csökkenteni.¹⁰

Települési hulladék mennyisége – 2005

Település	Lakosság	Hulladék mennyisége (tonna)
1. County of Zagreb	309,696	81,181
2. Krapina-Zagorje	142,432	30,640
3. Sisak-Moslavina	185,387	62,332
4. Karlovac	141,787	37,174
5. Varaždin	184,769	40,206
6. Koprivnica-Križevci	124,467	26,249
7. Bjelovar-Bilogora	133,084	36,740
8. Primorje-Gorski kotar	05,505	114,984
9. Lika-Senj	53,677	17,766
10. Virovitica-Podravina	93,389	26,391
11. Požega-Slavonija	85,831	27,658
12. Brod-Posavina	176,765	54,818
13. Zadar	162,045	69,659
14. Osijek-Baranja	30,506	126,456
15. Šibenik-Knin	112,891	35,367
16. Vukovar-Srijem	204,768	42,245
17. Split-Dalmatia	63,676	142,423
18. Istria	206,344	96,400
19. Dubrovnik-Neretva	122,870	44,410
20. Međimurje	118,426	24,533
21. City of Zagreb	79,145	311,749
TOTAL:	4,473,460	1,449,381

Source: National Waste Management Implementation

A hulladékgazdálkodás terén a szelektív hulladékgyűjtés kiépítése prioritás. 2005-ös adatok szerint 40 ezer szelektív edény van az országban, és további 155 ezer edény közbeszerzési pályázata zajlik, melyek megvásárlásához az állam támogatást nyújt az önkormányzatoknak.

Horvátországban nagy számú hulladéklerakó található, 2004-es adatok szerint 281, amiből 252 aktív, és mindezekből csupán 25 működik a szabályoknak megfelelően (engedélyes). A sok különálló, önkormányzati cégek által működtetett hulladéklerakó működése alacsony határfokú,

¹⁰ Forrás: Environmental Operational Programme 2007-2009.

ennélfogva regionális hulladékkezelő központok kiépítését tervezi a kormány. A készülő projektlistában 21 ilyen központ létrehozása szerepel.

Körülbelül 3 ezer régi, örökölt szemétklerakót kell remediálnia az államnak, ennek költségét 380 millió euróra becsülik. 2007-ig 25 ilyen hulladéklerakót sikerült remediálni. Fontos információ, hogy az országban nincsen veszélyes hulladéklerakó, a keletkező mennyiséget exportálja az ország, ez évente 13 ezer tonnát tesz ki.

Vízgazdálkodás

A vízgazdálkodás adatait vizsgálva megállapítható, hogy az ország számos folyóval, vízforrással rendelkezik, amelyek jó minőségű vizet adnak, kivéve a Karszthegység vidékét, ahol a korábbi gyárak (alumíniumgyártás) okozta szennyezések jelenleg már az ivóvízbázist is veszélyeztetik. A terület, – amelyhez 9 régió tartozik – remediálása elsődleges prioritást kapott az ország Környezetvédelmi Stratégiájában!

Vízgazdálkodás Horvátországban

Indikátor	Duna medence	Adria medence	Átlag
Összesen édesvíz (10 ⁹ m ³ /y)	128.38	27.94	156.32
Megújuló vízkészlet, kivéve 50% Duna és 50 % Száva folyók készlete az Una torkolati szakaszán (10 ⁹ m ³ /y)	83.72	27.94	111.66
Megújuló vízkészlet (m ³ /y/ct.)	27,487	20,077	25,163
Belvíz (10 ⁹ m ³ /y.)	11.86	14.22	26,08
Belvíz (m ³ /y/ct.)	3,894	10,218	5,877
Megújuló talajvíz (10 ⁹ m ³ /y.)	2.66	6.47	9,13
Megújuló talajvíz (m ³ /y/ct.)	873,00	4,649	2,057

A másik prioritás az előregedett vízhálózati rendszerek felújítása, illetve újak kiépítése. A rendszerek állapotára jellemző adat, hogy a vízveszteség Horvátországban eléri a 40 %-ot átlagosan. A szennyvízgazdálkodás sem megoldott: a szennyvíz 12 %-át kezelik, ennek 82 %-a csupán biológiai kezelést jelent. Az ipari szennyvíz kb. 50 %-át a lakossági szennyvízhálózatba engedik, s körülbelül 30 %-át pedig (némi kezeléssel) közvetlenül a felszíni vizekbe. A városokban a csatornázottság 76 %-os, a 2 ezer fő alatti településeken viszont alig (5 %). Ez kritikus, hiszen a lakosság 40 %-a 2 ezer fő alatti településeken él! A szennyvíztisztítási szektorban 130 önkormányzati tulajdonú cég működik, alacsony hatékonysággal, ezért az állam célja regionális rendszerek kiépítése ezen a téren is.

3.1.6. SZERBIA

Hulladékgazdálkodás

A hulladékkezelés terén talán a legrosszabb a helyzet az országban mivel a „másvalaki problémája” hozzáállás a meghatározó. Kizárólag hulladéklerakók vannak, amelyek alig felelnek meg az alapvető műszaki, technológiai előírásoknak. 2003-ban Nemzeti Hulladékkezelési Stratégiát állított fel a szerb kormány, melynek keretében 29 lerakó építését határozták el. 2005-ben hulladékgazdálkodási információs rendszer kiépítéséről döntöttek. A hulladékgazdálkodás alapjai, a megfelelő gyűjtőedényzet hiánya is komoly probléma Szerbiában. A legtöbb lerakó a települések közvetlen határában található, ivóvízhálózatok, ivóvízbázisok, lakhelyek közvetlen közelében.¹¹

Légszennyezés

2004 óta működik megfigyelő rendszer Szerbiában, az adatgyűjtés és a monitoring alapján a légszennyezés csökkentésére alkalmas intézkedések bevezetését tervezik.

Vízgazdálkodás

A szennyvíz csatornázottságról árulkodó adat, hogy Belgrádban 2007-ben ez az arány 85 %-os volt szemben az EU-s átlag 95 százalékaival. A Vajdaságban a városi szennyvíz-csatornázottság 45 %-os, Szerbia középső részén ez az arány a 37 %-ot éri el.

A falusi lakosságnak csupán 9 %-a kapcsolódik a szennyvízhálózathoz, a város lakosság esetében ez az arány 75 %-os. Újvidéken csupán az általános szennyvízcsatorna rendszer működik, Belgrádban az esővíz elvezetésére alkalmas rendszer is megtalálható, ez a rendszer a 25 ezer és 250 ezer lakosszámú településeken általában megtalálható. A lakosság 16 %-a kapcsolódik a szennyvíztisztító rendszerhez, az önkormányzatok 62 %-a tervez ilyet építeni. 2007-ben 11 települési önkormányzat jelezte, hogy szennyvíztisztító építését tervezi!¹² Az ipari szennyvíz jelenleg kezeletlenül kerül a városokban a lakossági rendszerbe, ipari övezetben közvetlenül a folyókba. Ez körülbelül 730 millió m³-t jelent évente.

¹¹ Forrás: 128. oldal, ENVIRONMENT in Serbia: an indicator – based review, Belgrade 2007

¹² Forrás: 99. oldal, ENVIRONMENT in Serbia: an indicator – based review, Belgrade 2007

Fenti adatokból is jól látható, hogy a szennyvízcsatorna rendszerek kiépítése terén Szerbia hiányosságokkal küzd, ezek jó lehetőséget adhatnak a magyar vállalatoknak a szerepvállalásra, együttműködésre.

3.1.7. BOSZNIA-HERCEGOVINA

Boszniáról elmondható, hogy a legszennyezettebb ex-jugoszláv állam. Az ivóvízminőség Zenica és Tuzla városokban kifejezetten rossz, a vízhálózatok előregedettek, és csak az ország 45 %-t fedik le. A háború ezekben a rendszerekben további pusztításokat okozott.

Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás hasonló helyzetben van, mint Szerbiában, az alapvető rendszerek kialakítása jelenleg a kormányzat feladata. Boszniát EU orientáció jellemzi, az IPA programján és a Világbankon keresztül jut az ország azon anyagi forrásokhoz, amelyekkel a hulladékgazdálkodást és a szennyvízkezelést érintő alapvető infrastrukturális beruházásokat tervezi kialakítani.

A kormány tervei között 16 hulladékkezelő központ megépítése szerepel, ebből az első fázisban 4 megépítésére tettek konkrét előkészületeket. A kormány tervei között a meglévő, de elavult szennyvízkezelő központok felújítása, illetve újak megépítése is szerepel távlati célként.

3.1.8. ROMÁNIA

2007/2008 évben az ITD Hungary több megjelenést is szervezett a KEXPORT program keretében Romániában, az ország fontos célországja lett a hazai környezetipari exportnak. Romániában a Környezetvédelmi Operatív Program (KOP) a pénzügyi források tekintetében az egyik legfontosabb operatív program és a környezetvédelem legjelentősebb finanszírozási forrását alkotja.

A program két pénzügyi alapról kerül finanszírozásra: - Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (FEDR) és az Kohéziós Alap (FC) – kb. 4,5 milliárd euró értékben, amelyhez a nemzeti társfinanszírozás kb. 1 milliárd euró értékben járul hozzá. A globális célok megvalósításához, a KOP által a következő környezetvédelmi szakterületek befektetései kerülnek finanszírozásra:

Vízgazdálkodás

Összesen 3,7 milliárd EUR, melyből 2,78 milliárd EUR uniós támogatás. A KOP keretében ez az ágazat részesül a legnagyobb finanszírozásban (60 %). A befektetések a víz- és csatornahálózatok bővítését és korszerűsítését, ivóvízkezelő és szennyvíztisztító állomások építését és korszerűsítését, valamint a lakosság számára is elfogadható mértékű tarifák mellett a víz- és csatornaszolgáltatás minőségének javítását célozzák.

Ebben a szektorban több települést átfogó, regionális és megyei szintű infrastrukturális projektek kerülnek finanszírozásra, melyek nagymértékben hozzájárulnak az európai követelmények eléréséhez. A projektek kedvezményezettjei a regionális vízművek. A projektek kiválasztása a vízágazat csatlakozási kötelezettségeinek figyelembevételével kidolgozott megyei tervek alapján történik.

Hulladékgazdálkodás

A múltból visszamaradt szennyezett területek rehabilitációja, összesen 1,17 milliárd EUR, melyből 0,93 milliárd EUR uniós támogatás. Ezen beruházások, a regionális szintű, integrált hulladékgazdálkodási rendszerek kialakítását, és ezzel párhuzamosan a normáknak nem megfelelő hulladék lerakók felszámolását szolgálják.

A finanszírozható tevékenységek közé tartozik: a begyűjtés, válogatás, szállítás és a vegyes háztartási hulladékok kezelése, tárolása a mennyiség csökkentésére vonatkozó uniós elveknek és gyakorlatnak megfelelően.

Más beruházások

Pilot-program keretében a hosszabb ideje a környezetre és az emberi egészségre káros anyagokkal szennyezett területek kármentesítésére irányulnak. A projektek kedvezményezettjei a helyi és megyei hatóságok vagy a települések alkotta fejlesztési társulások. Elsődleges prioritást élveznek az új, regionális és megyei integrált hulladékgazdálkodási rendszerek projektjei, másodlagos prioritásként a meglévő hulladékkezelő rendszerek fejlesztése, bővítése szerepel.

Távfűtés

Összesen 458 millió EUR jut erre a területre, melyből 229 millió EUR uniós támogatás. Az itt előirányzott befektetések a városi távfűtést biztosító hőközpontok káros anyag kibocsátásának

csökkentését célozzák. A beruházási projektek azon városokban valósulnak meg, ahol a hőközpontok a legnagyobb szennyező forrást jelentik. A projektek kedvezményezettjei azok a helyi hatóságok, melyek hőerőművet üzemeltetnek. A projektek kidolgozásához technikai segítség is igényelhető.

3.1.9. OROSZORSZÁG

Az ország általános környezetvédelmi helyzetéről elmondható, hogy a víz és a levegő szennyezettsége a legnagyobb, a hulladék mennyisége is évről évre nő, a megnövekedett fogyasztásnak köszönhetően. Óriási veszélyforrás a veszélyes hulladék, főként a nukleáris hulladékok és a vegyi hulladékok elhelyezésének megoldatlansága.

Légszennyezés

A 90-es években történt gyárbezárások miatt az ország CO₂ kibocsátása 30 %-kal a célzott kibocsátás alatt van jelenleg, ennél fogva Oroszország komoly szereplője lehet a CO₂ kereskedelemnek a jövőben. A víz-, és légszennyezésről elmondható, hogy elsősorban ipari jellegű és nem a lakosság a fő szennyező, hanem a megmaradt, energiapazarló és környezetszennyező nagyüzemek.

Hulladékgazdálkodás

A lakosságot érintő szilárd hulladéklerakók esetében a szakmai hozzáértés hiánya általánosan jellemző.

EU-Orosz partnerség

Az Európai Unió és Oroszország partnersége keretében történtek bizonyos elmozdulások az elmúlt években. A különböző egyezmények nyomán 2005-ben környezetvédelmi párbeszéd vette kezdetét, amely keretében Helsinki-ben 2006 októberében megtartotta első ülését az Állandó Partnerségi Tanács, amelyen az Európai Bizottság környezetvédelmi igazgatósága és a környezetvédelemért felelős orosz minisztérium vett részt.¹³

¹³ Forrás: http://ec.europa.eu/environment/enlarg/russianis_en.htm

Oroszországban kiemelendő az Orosz Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) tevékenysége, amely főként brit szakmai támogatással azon dolgozik, hogy a környezetvédelem területén az EU-s kezdeményezések megjelenjenek Oroszországban. A szervezet többek között környezetvédelmi akciótervek kidolgozásában nyújt segítséget, a régiókat érintő közös stratégia megalkotásában működik közre. Jelenleg az ország a nemzeti össztermék 0,5 %-át költi a környezetvédelemre, az európai átlag ezzel szemben 2-3%.

Az orosz piac mérete és fizikai közelsége miatt nagy potenciált jelenthet a jövőben a magyar környezetvédelmi vállalkozásoknak.

3.2. HAZAI KÖRNYEZETVÉDELMI IPAR FEJLŐDÉSE, A KÖRNYEZET- ÉS VÍZIPAR KÜLGAZDASÁGI TELJESÍTMÉNYE

A környezetvédelmi ipar, vagy más néven környezetipar felöleli mindazon technológiák tervezését, gyártását, üzemeltetését, amelyek vagy a környezetet ért szennyezéseket kezelik, vagy a szennyezés keletkezését akadályozzák meg. Vagyis ideértjük az utak menti vizesárokba épített olajfogó berendezést és a hulladék égetőmű üzemeltetését is.

A hazai környezetvédelmi ipar fejlődése a nyugati orientációnak megfelelően a 90-es években rohamos iramban zajlott, melyet tovább gyorsított a 2004-es Európai Unió csatlakozásunk. Mára elmondhatjuk, hogy Magyarország sok tekintetben szigorúbb környezeti szabályozást vezetett be, mint számos uniós tagállam. Természetesen a hazai környezetipar fejlődésére még itthon is nyílnak lehetőségek, azonban egyre több vállalkozás növi ki a hazai piacot, ismeri fel a külföldi lehetőségeket, illetve a külföldre lépés szükségességét.

Tekintettel arra, hogy a környezetipar számos olyan területet foglal magába, amely része több más tradicionális iparágnak, mint például a vegyipar vagy a gépipar, a statisztikai adatgyűjtés, a trendek felrajzolása igen nehézkes. Jelen tanulmány alapjául a Központi Statisztikai Hivatal 1999 óta megjelentetett, a hazai nemzetgazdaság környezetvédelmi ráfordításait bemutató jelentései szolgáltak. A 2006-os évre vonatkozó jelentés szerint a nemzetgazdaságban végrehajtott összes beruházás 4,4%-a, azaz 202 milliárd forintot tett ki környezetvédelmi cégek beruházásai. A környezetvédelmi beruházások 71%-a közvetlen környezetvédelmi beruházás formájában valósult meg. A beruházások 56%-át a közigazgatásba sorolt szervezetek hajtották végre.

Környezetvédelmi beruházások, 2006 (millió forint)

Környezeti terület	Közvetlen környezetvédelmi beruházások	Integrált környezetvédelmi beruházások	Környezetvédelmi beruházások összesen
Levegőtisztaság védelme	9 583	18 671	28 254
Szennyvízkezelés	73 893	12 703	86 597
Hulladékkezelés	25 598	9 385	34 982
Ebből:			
veszélyes hulladékok kezelése	8 391	172	8 562
Talaj és felszín alatti vizek védelme	16 466	5 204	21 670
Zaj- és rezgés elleni védelem	1 125	6 468	7 593
Táj- és természetvédelem	11 328	5 435	16 762
Kutatás-fejlesztés	87	102	189
Egyéb	4 794	1 395	6 190
Összesen	142 873	59 363	202 236

1. TÁBLÁZAT FORRÁS: KÖZPONT STATISZTIKAI HIVATAL (KSH)

A nemzetgazdaság környezetvédelmi beruházásai 2006-ban közel 4%-kal csökkentek a 2005. évi adatokhoz viszonyítva; a közvetlen beruházások volumene 17%-kal mérséklődött, míg az integrált beruházásoké közel 59%-kal nőtt.

Környezetvédelmi beruházások gazdasági ágak szerint, 2005–2006

(folyó áron, millió Ft)

Gazdasági ág	2005			2006		
	közvetlen	integrált	összesen	közvetlen	integrált	összesen
Mezőgazdaság, vad-, erdőgazdálkodás	1 725	305	2 030	4 434	2 914	7 348
Bányászat	247	76	323	131	57	188
Feldolgozóipar	24 709	5 432	30 141	18 621	9 065	27 686
Villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás	5 631	5 158	10 789	5 916	5 261	11 177
Építőipar	296	430	726	120	100	219
Kereskedelem, javítás	923	19	942	1 817	55	1 873
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	114	4	118	50	0	50
Szállítás, raktározás, posta és távközlés	17 591	2 550	20 141	11 671	5 389	17 060
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	212	12	224	228	202	430
Közigazgatás	96 549	5 811	102 360	86 553	27 618	114 170
Oktatás	52	–	52	95	0	95
Egészségügyi és szociális ellátás	156	406	561	133	35	167
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	18 240	15 730	33 970	13 105	8 668	21 773
Összesen – Total	166 445	35 933	202 377	142 873	59 363	202 236

2. TÁBLÁZAT FORRÁS: KSH

A nemzetgazdaságban a szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások értéke 195 milliárd forint volt 2006-ban. Ez az érték összehasonlító áron közel 2%-os csökkenést mutatott a 2005. évi adatokhoz képest.

A környezetvédelmi szolgáltatóknak a gazdálkodó szervezetek 119 milliárd forintot fizettek ki 2006-ban, ami 1%-os növekedést jelent a megelőző évhez képest.

A megfigyelt időszakban a nemzetgazdaság környezetvédelmi beruházásainak legnagyobb része, mintegy 43%-a szennyvízkezelésre irányult. Hulladékkezelésre az összes környezetvédelmi beruházás 17%-át fordították. A beruházások 14%-át hajtották végre a levegőtisztaság védelme érdekében, a talaj és a felszín alatti vizek védelmét szolgáló beruházások pedig 11%-kal részesedtek.

Közvetlen környezetvédelmi beruházások, 2006

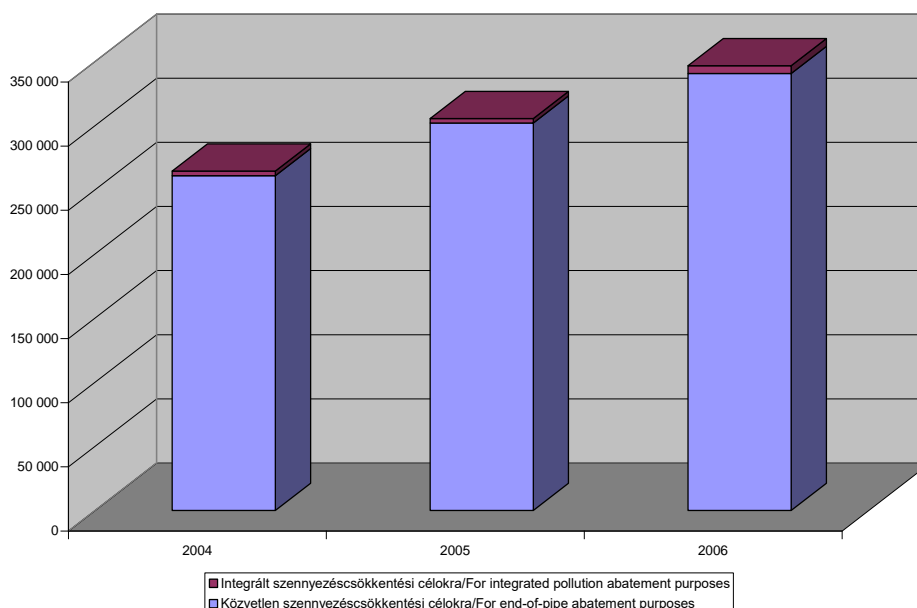
Gazdasági ág	Levegőtisztaság védelme	Szennyvíz-kezelés	Hulladék-kezelés	Hulladék-kezelésből: veszélyes hulladékok kezelése	Talaj és felszín alatti vizek védelme
Mezőgazdaság, vad-, erdőgazdálkodás	45	238	364	145	185
Bányászat	70	1	2	1	1
Feldolgozóipar	6 079	9 077	4 981	3 012	1 571
Villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás	604	43 284	2 918	445	856
Építőipar	17	722	1 209	523	27
Kereskedelem, javítás	44	29	298	92	43
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2	23	1	-	-
Szállítás, raktározás, posta és távközlés	326	99	425	118	165
Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	36	1 222	258	74	37
Közigazgatás	220	1 269	2 033	124	96
Oktatás	9	4	3	2	8
Egészségügyi és szociális ellátás	30	193	379	167	6
Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	127	4 738	81 005	12 487	1 400
Összesen	7 608	60 898	93 877	17 190	4 393

3. TÁBLÁZAT FORRÁS: KSH

A gazdasági ágak közül – a megelőző évekhez hasonlóan – a közigazgatás részesedése volt a legjelentősebb, beruházásaik 2006-ban az összes környezetvédelmi beruházás 56%-át képviselték. A közigazgatás közvetlen környezetvédelmi beruházásainak legnagyobb részét, 72%-át a szennyvízkezelési beruházások tették ki.

2006-ban – a megfigyelésbe bevont szervezetek adatszolgáltatása alapján – a környezetvédelmi iparba tartozó gazdasági szervezetek által értékesített termékek és szolgáltatások nettó árbevételének értéke 347 milliárd forint volt; 41 milliárd forintra több, mint a megelőző évben. Ennek 98,3%-át a környezeti szennyezések közvetlen csökkentését szolgáló termékek előállítására és ilyen szolgáltatások nyújtására tette ki, míg a környezetszennyezések integrált csökkentését szolgáló technológiák és termékek előállítására mintegy 6 milliárd forint volt (1,7%).

A környezetvédelmi ipari értékesítés értéke (millió Ft)

4. TÁBLÁZAT FORRÁS: KSH

A környezetvédelmi ipar exportértékesítése 72 milliárd forintot ért el, ez az összes környezetvédelmi ipari értékesítés közel 21%-át jelentette. Az export terén a 2005. évhez viszonyítva összehasonlító áron jelentős, 46%-os exportárbevétel növekedés tapasztalható.¹⁴

A környezetvédelmi ipari értékesítés értéke, 2004–2006

Környezetvédelmi ipari tevékenység	Nettó árbevétel			Ebből: exportárbevétel		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Közvetlen szennyezéscsökkentést szolgáló termék-előállítás és ilyen szolgáltatások nyújtása	261 009	302 056	340 715	48 019	45 955	69 795
Integrált szennyezéscsökkentést szolgáló technológiák és termékek előállítása	3 607	3 516	5 994	1 447	1 553	2 228
Környezetvédelmi ipari értékesítés összesen	264 616	305 573	346 709	49 466	47 507	72 023

5. TÁBLÁZAT FORRÁS: KSH

¹⁴ Forrás: Mennyit fordít a társadalom a környezet védelmére 2006 KSH, Budapest 2007

4. A MAGYAR ÁLLAM KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK FINANSZÍROZÁSÁT SEGÍTŐ TÁMOGATOTT PROGRAMJA

4.1. HITELPROGRAMOK

Az egyszerűség kedvéért az 1. számú mellékletben szereplő táblázatokban összefoglaltuk a magyar állam általános, a kkv-k finanszírozását segítő programját. A programban a mikro, kis-, és középvállalatok hitelhez jutásáról, ennek megkönnyítéséről nyújtunk részletes tájékoztatást. A következőkben néhány, az exportfejlesztés szempontjából is lényegesnek tartott programelemet mutatunk be.

4.1.1. ÚJ MAGYARORSZÁG KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÓI HITELPROGRAM

A hitelprogram célja, hogy az Magyar Fejlesztési Bank (továbbiakban: MFB) 25 milliárd forintos kedvezményes kamatozású refinanszírozási forrásával és a Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. kezelésében álló Gazdaságfejlesztési Operatív Program 4. prioritásából biztosított 25 milliárd forintos kedvezményes kamatozású refinanszírozási forrásával a magyarországi székhelyű mikro-, kis- és kisvállalkozások beruházási- és fejlesztési céljaihoz hosszú lejáratú, kedvezményes forráslehetőséget biztosítson.

Kiknek ajánljuk?

A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerint Magyarországon székhellyel, vagy az EGT területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyek egyéni vállalkozás, gazdasági társaság, szövetkezet, vagy európai részvénytársaság formájában működnek.

A hitel felhasználható:

- Tárgyi eszközbe történő beruházáshoz,
- A beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó szabadalmi jog, licenc, know-how vagy nem szabadalmazott technikai tudás (immateriális javak) vásárlásához, előállításához,
- A beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó tartós forgóeszköz finanszírozásához.

A hitel főbb jellemzői:

- Induló vállalkozások is igényelhetik,
- Kedvezményes kamatozású, hosszú futamidőre, forintban igényelhető hitel,
- A hitelprogram keretében megkezdett beruházás is finanszírozható.

4.1.2. ÚJ MAGYARORSZÁG VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI HITELPROGRAM

A Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram célja a vállalkozások foglalkoztatásban betöltött szerepének növeléséhez, innovációs és beszállítói tevékenységének erősítéséhez, környezetvédelmi és egészségügyi célú beruházásaihoz kedvezményes kamatozású hitel nyújtása, továbbá fejlesztési és beruházási tárgyú pályázatokhoz, különösen az Új Magyarország Fejlesztési Terv és az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program pályázataihoz kapcsolódóan kiegészítő forrás biztosítása.

Miért előnyös a cégeknek a Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram?

- Rendkívül kedvezményes kamatozással, hosszú futamidőre igényelhető.
- Akár megkezdett beruházás is finanszírozható.
- Forrás-kiegészítőként bármilyen pályázat keretében elnyert támogatáshoz felhasználható.
- A cég döntheti el, hogy csekély összegű, vagy regionális csoportmentességi támogatás alapján kíván hitelhez jutni.
- A beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó tartós forgóeszköz is finanszírozható.
- Kezdő vállalkozások is finanszírozhatók.

4.1.3. MIKROHITEL PLUSZ HITELPROGRAM

A hitelprogram célja, hogy a magyarországi székhelyű mikrovállalkozások beruházási és fejlesztési céljaihoz hosszú lejáratú, kedvezményes forráslehetőséget biztosítson. Amennyiben mikrovállalkozásként beruházásaihoz kedvező finanszírozási forrást keres, igényeljen kedvezményes kamatú, hosszú lejáratú hitelt a Mikrohitel Plusz Program keretében.

A hitelprogram célja

Magyarországi székhelyű mikrovállalkozások (A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikrovállalkozások) beruházási és fejlesztési céljaihoz, valamint mezőgazdasági termékek elsődleges termelésére irányuló beruházásaihoz kedvezményes forrás biztosítása.

Kik vehetik igénybe?

Olyan vállalkozások igényelhetik, ahol a foglalkoztatottak létszáma 10 főnél kevesebb, és amelyek éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

A hitel felhasználása

- A vállalkozói tevékenység végzésére szolgáló ingatlan vásárlásához, építéséhez, átalakításához,
- Használt és új gépek, berendezések, felszerelések, járművek beszerzéséhez,
- Tárgyi eszköz beszerzéséhez, annak működtetéséhez kapcsolódó szoftver vásárlásához.

A Mikrohitel Plusz Program főbb jellemzői

- Induló vállalkozások is igényelhetik.
- A hitelből ingatlan építés és vásárlás hitelcél esetén megkezdett beruházás is finanszírozható.
- A Hitelgarancia Zrt. 80%-os mértékű készfizető kezességvállalása szükséges a kölcsönösszegre és annak egyéves kamatára. A készfizető kezességvállalási díjat az MFB Zrt. az ügyféltől átvállalja.

4.2. A MAGYAR ÁLLAM EXPORTTÁMOGATÁSI ESZKÖZRENDSZERE

4.2.1. MAGYAR EXPORT-IMPORT BANK ZRT.

Az állami tulajdonban lévő Eximbank Zrt. szakosított hitelintézet, az MFB (Magyar Fejlesztési Bank Zrt.) Bankcsoport tagjaként a magyar vállalkozások exportügyleteinek elősegítésére finanszírozási, garancia és kockázatmegosztási termékeket ajánl. 2004. év végét követően a tulajdonosi jogokat az állam 75% - 1 szavazat mértékben az MFB Zrt.-n keresztül közvetetten, míg 25% + 1 szavazat mértékben az MNV Zrt. révén továbbra is közvetlenül gyakorolja. Alaptőkéje 10,1 milliárd forint. Hitelfelvételei mögött készfizető kezesként a magyar állam költségvetése áll.

Az Eximbank küldetése, hogy javítsa a magyar áru- és szolgáltatásexport versenyképességét, és érzékelhetően hozzájáruljon az exportorientált gazdaságpolitika megvalósításához, melynek során a bank figyelembe veszi Magyarország OECD és EU tagságából eredő kötelezettségeket. Az Eximbank egyrészt a magyar hitelintézeteknek nyújtott szolgáltatásai révén, másrészt a magyar exportőrök illetve külföldi vevők számára közvetlenül nyújtott konstrukcióival segíti az export megvalósulását.

Jelen tanulmányban a tájékoztatás, illetve a figyelemfelkeltés céljából mutatunk be egy-egy, a környezetipari cégek által szerintünk hasznosnak vélt pénzügyi terméket, a teljesség igénye nélkül. A termékekről részletes információ a www.eximbank.hu oldalon hozzáférhető.

Export-előfinanszírozó hitelek

Export start hitel

Hitelnyújtás célja: kezdő exportőrök külpiaci megjelenésének előmozdítása. Kiknek ajánlják? Magyarországi bejegyzésű, piacképes termékekkel rendelkező, korábban egyáltalán nem, vagy minimális értékben exportáló, legalább egy éve működő, hitelképes, jogi személyiségű gazdasági társaságoknak.

A hitel összege: minimum 20 millió HUF vagy annak megfelelő EUR/USD, maximum az exportszerződések, exportmegrendelések várható értékének 90%-a. A hitel futamideje az exportügylet érvényességéhez igazodik, de maximum 18 hónap. A hitel folyósítása: a folyósítási feltételek teljesítését követően egy összegben az ügyfél számlájára. Türelmi időszak: folyamatos export esetén az ügylet sajátosságaihoz igazodóan kerül meghatározásra. Egyedi megrendelés,

vagy szerződés esetén a hitelszerződés megkötésétől az első árbevétel befolyásáig, de maximum 9 hónapig. Tőketörlesztés: a tőketörlesztés ütemezése a finanszírozott exportügylet(ek) és az abból származó bevételek várható befolyása alapján kerül megállapításra. Kamatfizetés: 3 havonta, illetve véglejáratkor.

A kamat:

- forinthitel esetén 3 havi BUBOR + kamatfelár,
- devizahitel esetén 3 havi LIBOR + kamatfelár.

Biztosítékok:

- a hitel teljes futamidejére a finanszírozott ügyletekből származó bevételeken alapított zálogjog, illetve egyéb, a bank számára elfogadható biztosítékok (készlet, ingatlanok, gépek, közraktárjegy, készfizető kezesség, hitelfedezeti bankgarancia, MEHIB Zrt. exporthitel-biztosítása stb.).

Egyéb kikötések:

- a hitelkérelem benyújtásakor legalább a külföldi vevő szándéknyilatkozatának bemutatása a termék megvásárlására vonatkozóan, illetve legkésőbb a hitel folyósításáig a külkereskedelmi ügylet dokumentumainak (exportszerződések, keretszerződések és megrendelések) bemutatása;
- a megvalósult exportot okmányokkal kell igazolni;
- nem EU-országba történő szállítás esetén: Egységes Vámáru-nyilatkozat,
- EU-országba történő szállítás esetén: számla és a vevő által igazolt átvételi elismervény.

Az Eximbank további termékei:

- Exportpiacra termelő kapacitások bővítését finanszírozó hitelek
- Refinanszírozási hitelkeret
- Egyedi refinanszírozás
- Vevőhitelek
- Eximbank hitelprogram a Kormány Szülőföld Alap Programja keretében
- Befektetési hitel
- Exportgaranciák
- Követélmegvásárlás
- Kockázátvállalási és –megosztási termékek

Az exportpiacra termelő kapacitások bővítését finanszírozó hitelek közül még a beruházási hitelre hívnánk fel a figyelmet.

Beruházási hitel

Hitelnnyújtás célja: exportpiaci bővüléshez és a külpiaci versenyképesség növeléséhez szükséges, a társaság tevékenységéhez illeszkedő beruházások, valamint a kapcsolódó tartós forgóeszköz igény finanszírozása. Kiknek ajánlják? Magyarországi bejegyzésű, legalább két éve működő és árbevételének jelentős hányadát exportból realizáló, jogi személyiségű gazdasági társaságoknak.

A hitelből finanszírozható kiadások:

- gépbeszerzés,
- ingatlanvásárlás,
- ingatlan felújítás,
- új létesítmény építése,
- beruházáshoz kapcsolódó forgóeszköz-beszerzés,
- kötelezően előírt tartalék.

A hitel összege: minimum 100 millió HUF vagy annak megfelelő EUR/USD, maximum a beruházási költség 70%-a. Saját erő: a beruházási költség minimum 30%-a (ebből a beruházás értékének 10%-a likvid eszközökben). A hitel devizaneme: HUF, EUR, USD. A hitel futamideje: a várható megtérülés alapján kerül meghatározásra, de maximum 15 év. A hitel folyósítása: a folyósítási feltételek teljesítését követően számlák ellenében, a beruházás készülségi fokának ellenőrzése mellett. Türelmi időszak: a megtérüléstől függően kerül meghatározásra, de maximum a beruházás megvalósulását követő 12 hónap. Tőketörlesztés: a türelmi időszak lejártát követően minimum félévente. Kamatfizetés: 6 havonta, illetve a hitel véglejáratakor. Kamatfizetésre már a türelmi időben is sor kerül.

Kamat:

- forint hitel esetén 6 havi BUBOR + kamatfelár,
- devizahitel esetén 6 havi LIBOR + kamatfelár.

A kamatfelár a konkrét ügylet kockázatától függ.

Biztosítékok: a hitel teljes futamidejére minden esetben lekötendő a beruházás során keletkezett vagyontárgyak, emellett az Eximbank által elfogadott egyéb biztosítékok (ingatlan, gépek, készlet, követelésen alapított zálogjog, készfizető kezesség, hitelfedezeti bankgarancia stb.).

Egyéb kikötések:

1. a hitel igényléshez kapcsolódóan:

- a bírálatához megvalósíthatósági tanulmány szükséges,
- a beruházás exportpiaci bővülést vagy exportpiaci versenyképességet növelő hatásainak részletes bemutatása, valamint az ügyfél kötelezettségvállalása arra vonatkozóan, hogy az üzembe helyezést követően a kitűzött exportpiaci célok eléréséről szóló beszámolót benyújtja;

2. a megvalósításhoz kapcsolódóan:

- a beruházás megvalósítási fázisában a bankkal egyeztetett módon az ügyfél folyamatosan beszámol a beruházás készülségi fokáról, illetve benyújtja az esedékes számlákat,
- az ügylet értéke, a beruházás komplexitása, illetve jelentős ágazat-specifikus kockázatok függvényében a bank kezdeményezheti a külső szakértő bevonását, melynek költségei az ügyfelet terhelik,
- a beruházás során keletkező vagyontárgyakat az adós köteles teljes körűen biztosítani, illetve a biztosítást a bankra engedményezni.¹⁵

¹⁵ Forrás: www.eximbank.hu

4.2.2. MAGYAR EXPORHTITEL BIZTOSÍTÓ ZRT. (MEHIB)

A MEHIB küldetése:

- A külgazdasági kapcsolatok ösztönzése és segítése,
- Az export hagyományos piaci eszközökkel nem biztosítható pénzügyi kockázatainak megosztása,
- A pénzügyi intézményrendszer, ezen belül az exportfinanszírozás és exporthitel-biztosítás rendszerének piacgazdasági eszközökkel, valamint a nemzetközi normákkal összhangban történő továbbfejlesztése.

A Mehib szolgáltatásai kiterjednek az exportőrök rövid, közép- és hosszú lejáratú szállítói hiteleinek, a külföldi befektetések, a bankok által nyújtott vevőhitelek és a hitelintézetek által faktorált követelések kockázatainak biztosítására.

A biztosítások – módozattól függően – a kereskedelmi és a politikai kockázatok ellen nyújtanak védelmet az exportáló vállalkozások és bankjaik számára.

KKV program

A MEHIB speciális biztosítási módozatot kínál azoknak a magyar árut, szolgáltatást exportáló kis- és középvállalkozásoknak a részére, melyek éves export árbevétele két egymást követő utolsó, lezárt üzleti évnél hosszabb ideig nem haladja meg a 2 millió EUR összeget. A KKV módozat legfőbb előnye, hogy 95 %-os kárfizetési hányaddal köthető meg a biztosítás, tehát a biztosított önrészesedése mindössze 5 %, a kárfizetési türelmi idő pedig csak 90 nap. Az export kedvezőbb finanszírozhatóságát segíti, hogy a biztosítás a magyar állam készfizető kezességvállalásával valósul meg.

A MEHIB által végzett exporthitelezés területén alkalmazott magyar környezeti politika célja, bevezetésének indoka, a szabályozási háttér és az alapelvek

Az államilag támogatott exporthitel biztosítás gyakorlatában a környezetvédelem, illetve tágabb értelemben a fenntartható fejlődés szempontjainak integrálása azt jelenti, hogy a biztosító az export/beruházás megvalósításához kapcsolódó környezeti hatásokat, kockázatokat is figyelembe veszi (a környezet hatások alatt a projekt környezeti és szociális hatásait kell érteni). A környezet védelméhez azáltal járul hozzá az intézmény, hogy az állami exportösztönzést szolgáló „közpénzt” nem adhat környezetre káros hatással járó export/beruházás biztosításához.

A MEHIB Zrt. állami háttérű tevékenységét szabályozó 312/2001. (XII. 28.) Korm. rendelet, 6. § d) előírja, hogy a biztosíthatóság feltételei között a MEHIB Zrt. környezetvédelmi szempontokat is köteles figyelembe venni, az OECD által szabályozott módon. Az OECD 2001-ben véglegesítette azt az Ajánlást, mely elvárásokat, irányelveket tartalmaz a környezetvédelem szempontjainak integrálására, az államilag támogatott export/beruházási tevékenységhez nyújtható állami finanszírozás/garancia/biztosítás esetén. Az OECD ECG Tagállamai 2007. június hóban megszigorították az állami háttérű exporthitelezésben alkalmazott közös környezeti irányelveiket (az ún. Revised Council Recommendation on Common Approaches on Environment and Officially Supported Export Credits). A MEHIB eljárási rendjét ezen ajánlás előírásainak figyelembevételével újította meg.

A MEHIB Zrt. az állami háttérű befektetés biztosítási ügyletekre, az exporthitelekre érvényes feltételeket analóg módon alkalmazza a környezeti eljárás során. A nemzetközi „jó gyakorlatok” adaptálásával, a MEHIB a befektetés biztosítás esetében - mértékadó nemzetközi szabványként - a MIGA releváns irányelveinek és szabványainak való megfelelést vizsgálja a környezeti hatások elbírálásánál.

MEHIB Zrt-nél alkalmazott magyar környezeti politika alapelvei:

- Feleljen meg a magyar jogszabályi követelményeknek, a nemzetközi kötelezettségeknek, a Magyarország által vállalt környezetvédelmi megállapodásoknak.
- Tartsa tiszteletben az üzleti titok védelmére vonatkozó jogszabályokat és a versenyszempontokat, összhangban a közérdekű környezeti információk közzétételére vonatkozó jogszabályokkal.
- Működési rendje legyen rugalmasan alkalmazható és továbbfejleszthető.
- A biztosító a környezeti hatások értékelésénél együttműködik az érintettekkel, és a vevő ország szuverén jogát tiszteletben tartja.

A MEHIB Környezetvédelmi Politikája, a környezeti hatások értékelésének folyamata: A Magyar Exporthitel Biztosító Rt. környezeti értékelést alkalmaz azokra az állami háttérrel biztosított új projektekre, vagy meglévő projekt bővítéséhez, felújításhoz, cseréjéhez stb. kapcsolódó beszállítási ügyletekre, amelyeknél az exporthitel futamideje a 2 évet meghaladja. A környezeti értékelés a következő lépésekben történik.

Előszűrés - a projekt környezeti szempontból való azonosítása. A szűrés az üzletkötés korai fázisában, az ajánlatkéréskor történik.

Szűrés - az ügylet azonosítása, a szűrőkritériumok alapján történik. Célja, hogy az ügylet besorolásához elégséges információval szolgáljon. A szűrés eszközei a szűrőkritériumok listája és a Környezeti Vizsgálati Kérdőív (szükség esetén követő kérdésekkel kiegészítve).

Besorolás - a projekt osztályozása három (A, B, C) környezeti kockázat kategória valamelyikébe, úgymint kockázatos, kisebb mértékben kockázatos, nem kockázatos projekt.

Értékelés - az egyes kategóriáknál eltérő mélységű információkon alapul. A legszenzitívebb körbe, az 'A' kategóriába tartozó projekt biztosításának elbírálásához az ügyfélnek Környezeti Hatástanulmányt kötelező benyújtani a környezeti hatásokról, illetve dokumentumokat az azokat mérséklő, kompenzáló, stb. intézkedésekről. A kevésbé szenzitív, B kategóriájú projekteknél eseti alapon kérhet a biztosító Környezeti Hatástanulmányt, és Környezetvédelmi Vizsgálati Kérdőív kitöltése alapján történik az előzetes minősítés.

A döntés komplex értékelésen alapul, mely során a biztosító befogadja (feltétel nélkül vagy a feltételekhez kötött módon) az ügyletet, ha a kritériumoknak megfelel. A nemzetközi ajánlás szerint a biztosító akkor nem fogadhatja be az üzletet, ha a projekt megvalósítása nem felel meg a célország műszaki szabványainak, előírásainak, illetve a mértékadó fejlett nemzetközi szabványoknak (amelyik a szigorúbb), vagy a megvalósítása súlyos környezeti hatást eredményez, illetve a helyreállítási, kárenyhítési, kompenzációs intézkedések nem ellensúlyozzák a káros környezeti hatásokat. A monitoring esetenként kerül alkalmazásra. A projekt környezeti hatásainak utólagos követését jelenti. Amennyiben a befogadásnál feltételként kikötésre került a projekt monitoring, akkor az ügyfélnek a meghatározott időközönként a környezeti hatásról monitoring jelentést kell adnia mindaddig, amíg a biztosító kockázatban áll.¹⁶

¹⁶ Forrás: www.mehib.hu

4.2.3. ITD HUNGARY

A gazdasági tárca felügyeletével működő ITD Hungary Zrt., a Magyar Befektetési és Üzletfejlesztési Ügynökség ügyfeleinek számos területen nyújt magas színvonalú szolgáltatásokat. A társaság legfontosabb feladata, hogy kiterjedt eszköz- és kapcsolatrendszerének latbavetésével segítse a kis- és középvállalati kört, hogy kiléphessenek a külföldi piacokra, illetve megszilárdíthassák már elért pozícióikat. Mindezt a belföldi, valamint a nagykövetségek szervezeti keretében működő külszolgálati képviselőinken jól képzett, a külkereskedelemben jártas tanácsadók közreműködésével, számos kiadvánnyal, pályázati úton elnyerhető támogatásokkal, kiállításokra, vásárookra szervezett kollektív megjelenésekkel, az Enterprise Europe Network szolgáltatásaival érik el.¹⁷

Az ITD külföldi hálózata

A korábbi évek során kiépült, az államigazgatáshoz és a piaci szereplőkhöz fűződő formális és informális kapcsolataival, a megszerzett gazdasági és piaci ismereteivel az ITD egyedülálló szolgáltatást nyújt elsősorban kis- és középvállalkozások és befektetők számára. Kiterjedt irodahálózatán keresztül, amely 43 országban 55 irodát és 15 belföldi irodát foglal magában - az ügynökség információkat gyűjt és közvetít, kapcsolatokat teremt a hazai vállalkozók, az állami és regionális közigazgatási intézmények és a külföldi partnerek között.

Az ITD Hungary külföldi hálózata jellemzően a magyar külképviseletek mellé rendelt külgazdasági szakdiplomatakból áll: a nagykövetségeken, konzulátusokon működő szakdiplomata az általános gazdaságdiplomáciai feladatkörükön túl a magyar cégek rendelkezésére állnak információszerezés-, közvetítés terén: például a külföldi cégalapítás szabályait, vagy az exportot érintő szabályozási kérdésekről (vám, megfelelőségi tanúsítványok megszerzése). A külföldi megjelenés egyéb, szerteágazó lehetőségeiről is (pl. külföldi kiállítások, konferenciák ajánlása) készséggel adnak érdeklődésre tájékoztatást.

Inkubáció és tőke kivitel

Az ITD nemcsak termékek-, szolgáltatások-, és technológiák exporttámogatásával foglalkozik, hanem lehetőséget nyújt a magyar vállalatoknak a külföldi megjelenés első fázisában felmerülő költségeik támogatására, illetve az elinduláshoz szükséges alapvető információk megszerzéséhez.

¹⁷ Forrás: www.itd.hu

Enterprise Europe Network

Az elinduláshoz szükséges segítséget az Enterprise Europe Network (továbbiakban: EEN), az Európai Bizottság Vállalkozási és Ipari Főigazgatósága által támogatott vállalkozásfejlesztési hálózat nyújtja. A hálózat a kis és középvállalkozások üzletfejlesztési törekvéseit szolgálja az Európai Unióban. A hálózat magyarországi koordinációját az Enterprise Europe Network, az ITD Hungary-nél működő budapesti irodája végzi.

A hálózat a korábbi, szintén a Bizottság által támogatott Euro Info Központ (EIC) és Innováció Közvetítő Központ (IRC) hálózatok tapasztalataira építve, tevékenységeik összevonásával jött létre, ezzel egységesítve a két hálózat egyaránt magas színvonalú szolgáltatási palettáját. Az Enterprise Europe Network hálózatot 500 szervezet alkotja, az egyes országokban működő kereskedelmi kamarák, regionális fejlesztési ügynökségek és egyetemi technológia központok hálózatának 4000 naprakész szakértője áll a vállalkozások rendelkezésére Európa 40 országában.

Az EEN-hez forduló vállalkozások az uniós piacon való aktív részvételt elősegítő információs rendezvényeken vehetnek részt, cégre szabott tanácsadást kaphatnak, belföldi és külföldi üzletember találkozókra vehetnek részt. Segítséget kaphatnak az új potenciális kereskedelmi partnereik felkutatásában, az új piacokon való megjelenésben, és tájékoztatást kaphatnak az Európai Unióban folyó tevékenységekről és lehetőségekről.

A technológia-transzfer, az innovációt, és ezen belül a kis-, és középvállalatok versenyképességének növelését célzó szolgáltatásokat is nyújt az EEN, ezek: innovációs „brokerage eventek”, konferenciák, technológia-transzfer rendezvények. Tanácsadást is nyújt az iroda a szellemi tulajdonjoggal, szabványokkal és az innovációhoz kapcsolódó más uniós szabályozásokkal kapcsolatban. Az EU kutatás-fejlesztési programjaiban való részvétel támogatása is fontos tevékenysége az EEN-nek. Az Európai Unió kutatás-fejlesztési keretprogramjában, az FP7-es pályázatokban való részvételt támogató szolgáltatásaik a következők: nemzetközi partnerkeresés, pályázatíró rendezvények.

Az ITD Hungary is végez az EEN-hez hasonló inkubációt, ennek kiépítése 2008-ban vette kezdetét. Az elképzelés lényege, hogy meghatározott - a kis-, és középvállalatok export célországai szempontjából kiemelt fontosságú - országokban (ez első körben Románia) az ITD irodát hoz létre, ahol térítésmentesen lehetőséget biztosít a jelentkező cégeknek igénybe venni egy hagyományos iroda infrastruktúráját egy rövid, az elindulást segítő 3-6 hónapos időtartamra.

Tőkekivitel

Az ITD Hungary fontosnak tartja a hazai kis-, és középvállalatának tőke exporttámogatását is. Jelenleg a következő szolgáltatásokat nyújtja ezen a téren:

- Külpiaci információk nyújtása a szomszédos, illetve más országokba irányuló tőkebefektetési lehetőségekről.
- Tájékoztatás a tőkekihelyezéssel kapcsolatos információkról, törvényekről, illetve a befektetési és privatizációs projektek lehetőségeiről.
- Üzletember-találkozók szervezése a közvetlen informálódás és kapcsolatfelvétel érdekében.

Az ITD Kereskedelemfejlesztési pályázatai

A Külgazdaság fejlesztési célleírányzat felhasználásáról, kezeléséről, működtetéséről és ellenőrzéséről szóló 120/2007. (XII. 29.) GKM rendelet alapján az ITD Hungary minden évben kereskedelemfejlesztési pályázatot ír ki.

A pályázat célja és az elnyerhető támogatás mértéke

A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium döntése alapján az ITD által meghirdetett, kezelt és finanszírozott pályázati rendszer magyar termékek és szolgáltatások versenyképességének javítását, külpiaci értékesítését kívánja elősegíteni. A pályázati rendszer keretében vissza nem térítendő támogatás igényelhető, a támogatás folyósítása utólagosan történik.

2008-ban a támogatási jogcímek a következők voltak:

- Külföldi kiállításon való részvétel, preferált kiállítási részvétel
A támogatás összege:
 - a preferált listában szereplő rendezvényekre maximum 1.700.000,- Ft alkalmanként,
 - egyéb nemzetközi kiállításokra, vásárookra maximum 1.200.000,- Ft alkalmanként
- Külföldi kiállításhoz kapcsolódó konferencia regisztrációs díja
 - a maximálisan adható összeg egy évben 1.000.000,- Ft, a beadható pályázatok száma korlátlan.
- Külföldi kiállításhoz kapcsolódó kísérő rendezvény szervezése (összefogó szervezet)
 - A támogatás összege rendezvényenként 1.000.000,- Ft, mely évente 3 alkalommal vehető igénybe.
- Idegen nyelvű prospektus és/vagy elektronikus információhordozók
 - évente egy alkalommal, a költségek maximum 50%-ára, mindösszesen 500.000,- Ft értékhatárig igényelhető támogatás.
- Idegen nyelvű weblap készíttetése
 - Az idegen nyelvű weblap költségeinek 50%-a támogatható, évente egy alkalommal. A maximálisan odaítélhető összeg 300.000,- Ft.
- Sajtó-, TV-, rádióhirdetés, közterületi reklám elhelyezése külföldön
 - Évente korlátlan alkalommal lehet e jogcím keretében szakmailag releváns, nemzetközi jelentőséggel bíró folyóiratban, újságban, TV-ben és rádióban való megjelentetés költségeihez támogatást kérni a költségek maximum 50%-ára, évente összesen 2.000.000,- Ft értékhatárig.
- Cégprezentáció, önálló áru- és/vagy divatbemutató szervezése külföldön

- A támogatás a költségek 50%-ára évente 2 alkalommal, alkalmanként 2.000.000,- Ft értékhatárig vehető igénybe.
- Külpiacon létesítendő iroda, kiállító terem éves bérleti díja
 - Hazai előállítású termékek export értékesítését elősegítő, külföldön tervezett vállalati iroda, kiállító-, illetve bemutatóterem működésének első évére vonatkozó nettó bérleti díj maximum 50%-ára, 2.000.000,- Ft értékhatárig évente egy alkalommal igényelhető támogatás.
- Nemzetközi szervezeti tagdíj
 - Nemzetközi szervezetek max. 1 évre szóló tagdíjának támogatására van lehetőség abban az esetben, ha a magyar cég vagy szervezet tagsága a magyar gazdaság fejlődésére, a foglalkoztatottság vagy export fokozására kedvezően hat. Támogatás évente korlátlan alkalommal, a költségek maximum 50%-ára, 2.000.000,- Ft értékhatárig igényelhető.
- Megfelelőség tanúsítási eljárás
 - Támogatás évente korlátlan alkalommal, a költségek maximum 50%-ára, 2.000.000,- Ft értékhatárig igényelhető.
- Konkrét árucsoportra és/vagy adott célszámra vonatkozó, komplex marketingterv megvalósítása
 - E jogcímre minimum 5 marketing elem együttes igénybevételével lehet pályázni (mely elemek közül max. 3 elem lehet kiállításon való részvétel, illetve kiállításhoz kapcsolódó kísérő rendezvény szervezése) évente egy alkalommal, a költségek 70%-ára, kivéve:
 - kiállítási részvétel esetén a támogatás a jogcímnek megfelelően 100%;
 - külföldi kiállításhoz kapcsolódó konferencia regisztrációs díja esetén a támogatás a jogcímnek megfelelően 100%;
 - külföldi kiállításhoz kapcsolódó kísérő rendezvény szervezése esetén a támogatás a jogcímnek megfelelően 80%.
 - Az igénybe vehető ösztámogatás maximum 10.000.000,- Ft, az egyes jogcímelemek igénybevehetőségi feltételeinek megtartásával.

4.2.4. A KEXPORT KÜLGAZDASÁGI KERETPROGRAM

A környezetipar exportjának elősegítését az ITD Hungary 2007 óta kiemelt feladatának tekinti. Az általános eszközrendszeren túl a KEXPORT program szolgálja a fenti cél megvalósítását.

A hazai környezetipari piacot a telítettség jellemzi, a vállalatok szükségszerűen keresik a külpiazi megjelenésük lehetőségeit, a nagyobb környezetvédelmi beruházásokban való részvételt. Ezen tevékenységük támogatására a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, a Környezetvédelmi Gyártók és Szolgáltatók Szövetsége (továbbiakban: KSZGYSZ), az ITD Hungary és az Nemzeti Kutatási és Technológia Hivatal (NKTH) közösen hozta létre a KEXPORT programot, amely a kormányzat, az iparág, a kereskedelemfejlesztésért és a K+F+I területért felelős intézmények célirányos megállapodásban rögzített együttműködésére épül.

A program alapvetően a jelentős környezetvédelmi kihívásokkal rendelkező régiókat célozza meg (Balkán, FÁK országok, Délkelet-Ázsia, Közel-Kelet).

A program fő törekvése egyrészt az exportösztönzés, a magyar környezetvédelmi és vízügyi innovatív technológiák, termékek és szolgáltatások külpiazi promóciójának elősegítése, másrészt a tudástranszfer, környezetipari és kutatásfejlesztési tudásközpontok létrehozásának elősegítése, külföldi tőke bevonása mellett.

A KEXPORT program külföldi rendezvényei a helyi döntéshozókat meggyőző, célirányos roadshow-kon, tárgyalásokon keresztül valósul meg.

A programhoz csatlakozó vállalkozások támogatott módon, regionális eseményeken, kiállításokon, roadshow-kon vehetnek részt, valamint a KEXPORT klubrendszerének tagjaként célirányos partnerkeresést folytathatnak, piaci megjelenéshez szükséges információkat gyűjthetnek, és együttműködést alakíthatnak ki hazai és nemzetközi szakmai szervezetekkel.¹⁸

¹⁸ Forrás: www.kexport.hu

A KEXPORT program klubrendszere

A klubrendszert a Környezetvédelmi Gyártók és Szolgáltatók Szövetsége, a KSZGYSZ működteti. A KSZGYSZ több mint 300 taggal, az egyik legnagyobb szakmai szervezet Magyarországon.

A KSZGYSZ a magyarországi környezet-állapot javítását, a környezeti kultúra fejlesztését, a környezetvédelmi tudatformálást a saját eszközeivel végzi és szolgálja. Tevékenységei többek között: szervezi és összefogja a környezetvédelem területén tevékenykedő szervezeteket, érdekeiket szakmai szempontból egyezteteti és képviseli, kezdeményezi a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztését. A környezetvédelmi ismeretek terjesztését kiadványokkal, konferenciák szervezésével, oktatással szolgálja. Segíti tagjainak az önkormányzatokkal, vállalkozókkal, valamint a tevékenységükkel kapcsolatos szervezetekkel való együttműködését. Önállóan és tagjain keresztül információs, egyeztető, döntés-előkészítő kapcsolatokat épít és tart fenn mindazon állami, önkormányzati, társadalmi és gazdálkodó szervezetekkel és mindazon területeken, ahol a tagok szakmai érdekeinek érvényre juttatása azt indokolttá és szükségessé teszi.¹⁹

A klubrendszert jelenleg a következő 3 klub alkotja: Balkán-klub, FÁK-klub, Ázsia-klub. A klubok évente 3 gyűlést tartanak, ahol a cél régiókat érintő információkat gyűjthetnek a résztvevő vállalkozások.

A KEXPORT program eredményei

A KEXPORT program keretein belül a 2007-2008. év során a közös megjelenésre három kiállításon (Belgrád, Bukarest, Peking) nyílt lehetősége a résztvevő cégeknek, továbbá 4 alkalommal roadshow-kon Romániában nyújtottak a szervezők megjelenési lehetőséget. 9 városban jelentek meg a magyar környezetipari cégek és vettek részt környezetvédelmi fórummal egybekötött üzletember találkozók.

A KEXPORT program további bővítése az elkövetkező évek feladata: a Balkán több országában, Bosznia-Hercegovinában, Szerbiában, Horvátországban folytatódik a program, megjelenést tervezünk továbbá a FÁK-országokban, Oroszországban, illetve Kínában.

Piacképes, innovatív technológiák, szolgáltatások, illetve azokat nyújtó vállalkozások bemutatása

¹⁹ Forrás: www.kszgysz.hu

Fontosnak tartunk bemutatni olyan vállalkozásokat, akik a KEXPORT program keretein belül kezdték meg, vagy tették intenzívebbé külpiazi tevékenységüket. Követendő példaként szeretnénk őket állítani a többi kis-, és középvállalatnak.

a) ATLAS Innoglobe Kft.

A cég környezetvédelmi, geotechnikai feladatok megoldását végzi, továbbá akkreditált környezet-mintavételi és zajvizsgálati tevékenységet is végez. Fő profiljuk a környezetvédelem, annak teljes vertikumában, valamennyi részletében megfelelő gyakorlattal rendelkeznek a tervezéstől a kivitelezésig. A tényfeltárástól kezdve a környezetvédelmi kárelhárítás-, mentesítés-(rehabilitáció), veszélyes hulladékszállítás, hulladékhasznosítás, talaj és talajvíz monitoringon át a környezetvédelmi hatásvizsgálatokig, felülvizsgálatokig, akkreditált zajmérésekig.

Másik fő profilukba tartozik a talajmechanikai vizsgálatok készítése. Építményekhez (irodaházak, lakóparkok), utakhoz (pl. M0) és egyéb műtárgyakhoz (vízművek, gátak stb.) évente több szakvéleményt készítenek. Hagyományos és GPS alapú földmérési és hites geodéziai felméréseket, vázrajzokat, deformáció méréseket is készítenek.

Az Atlas Innoglobe a külpiacon az alábbi innovatív termékkel, illetve szolgáltatással jelenik meg:

Kilyukadásvédő/figyelő bevonatok

Tartályok értékmegőrzése és biztonságos figyelése, költséges földmunkák nélkül. Fűtőolaj, dízelolaj, benzin, repülőbenzin és más a talajvízre veszélyes folyadékok tárolására szolgáló álló és fekvőtartályok kilyukadásvédő bevonata, elektromos figyelőrendszerrel, a megfelelő ellenállósági vizsgálatokkal.

Kilyukadásvédelem

A TOP A rendszer egy műgyanta alapú kilyukadásvédő szisztéma elektromos figyeléssel. A PCT szabadalomra bejelentett eljárás szerint a meglévő tartály belülről egy elektromos fóliabélelést kap. A kilyukadásvédő rétegek elektromos értékei egy riasztóműszerrel állandó megfigyelés alatt állnak. A külső vagy belső fal kilyukadása esetén az elektromos értékek megváltoznak és a riasztóműszer fény és hangjelzéssel (opció telefonhívás) azonnal riaszt.

A rendszer kivitelezése a tartályokon belül történik. Ezért nem kell azon gondolkodni, hogy a már régen esedékes tartályátalakítás aszfalt és beton feltörése nélkül hogyan oldható meg.

A rendszer nem csak gazdaságos és gyors megoldást nyújt, hanem a költséges és bonyodalmas építkezési munkákat is fölöslegessé teszi.

Figyelés és biztonság táv- és csővezetékekhez

Csővezeték figyelőrendszer

Elektromos figyelőrendszerük alkalmas, szigetelt vagy szigetelés nélküli, fűtéssel vagy fűtés nélküli merev illetve hajlékony kivitelezésű, vezetékek figyelésére.

Az elektromos figyelőrendszer segítségével a sérülések helyei meghatározhatóak (riasztás telefonon is), a megfigyelő illetve a fűtőréteg a gyártásnál, vagy a helyszínen utólag is felvihető. A figyelőréteg egyben helyettesítheti a hagyományos korrózióvédelmet is.²⁰

b) BÁRCZY Kft.

A cég fő tevékenysége a környezetvédelem legfontosabb területeire, a MEGELŐZÉS-re és az AZONNALI BEAVATKOZÁS-ra koncentrál.

Nagy hatékonyságú itatós anyagokat forgalmaznak mindennapos ipari felhasználásra, a veszélyes folyadékok gyártása, tárolása, szállítása és felhasználása során fellépő szivárgások, kiömlések gyors kárelhárítására. A veszélyes folyadékok okozta szennyezések, haváriahelyzetek sz anyagaikkal gyorsan, minimális hulladék keletkezése mellett, a lehető legolcsóbban felszámolhatók.

E korszerű anyagok technológiai rendszerekbe állítását is folyamatosan fejlesztik.

Ügyfeleik az olajos szennyezéseik felszámolásával, olajos hulladékaik csökkentésével a környezeti eredményeken túl gazdaságiakat is elkönyvelhetnek. A Bárczy Kft. speciális olajleválasztó technológiai alkalmazásával az olajosan szennyezett ipari és konyhai szennyvizek, valamint csapadékvizek olaj- és zsírtartalma a legszigorúbb határértékeknek is megfelelhet. A szelektív szűrésen alapuló,

illetve más korszerű berendezéseikkel üzletfeleik jelentős beruházási és üzemeltetési költségeket takaríthatnak meg.

A Bárczy kft. - az általuk kifejlesztett szelektív szűrési technológiával - segítséget nyújt a csapadékvizek, ipari szennyvizek, valamint a konyhai szennyvizek zsír- és olajtartalmára vonatkozó környezetvédelmi előírások, határértékek költségtakarékos betartására, a környezet terhelésének csökkentésére.

A textiljellegű felitató anyagok különböző kiserelési formái - lapok, hurkák, tekercsek, párnák - vészhelyzetekben is praktikusán használhatók. Belőlük összeállított, különböző típusú töltetű, többféle méretű haváriakészletek is kaphatók. A készletek töltettípusát - olajszelektív, általános, univerzális - a felítatandó folyadék tulajdonságának megfelelően kell kiválasztani.²¹

c) ENQUA Kft.

A vállalat neve tükrözi a minőségi környezet iránti elkötelezettségüket: ENQUA Környezet és Minőség Szolgálat – Environment and Quality Service.

A cég az alábbi területeken tevékenykedik:

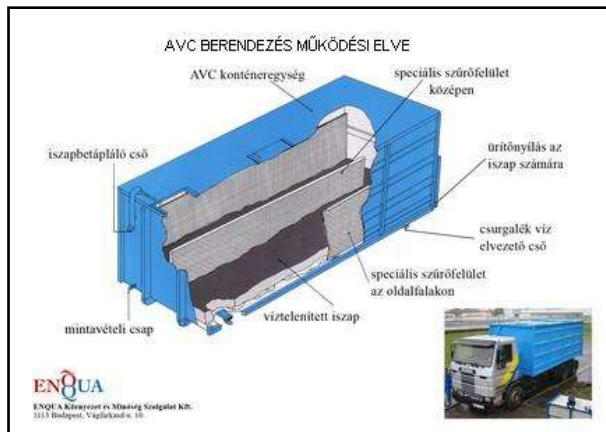
- Környezetvédelmi tanácsadási szolgáltatás
- Iszapvíztelenítési szolgáltatás
- Iszapvíztelenítő berendezések gyártása, forgalmazása
- Állati tetemégető berendezések forgalmazása

Az ENQUA Kft Magyarországon elsőként lépett piacra kis kapacitású állati tetemégető berendezések forgalmazásával. Az égető berendezéseket, melyek több méretben és változatban állnak rendelkezésre, állattartó telepek, húsfeldolgozó üzemek, vágóhidak, továbbá önkormányzatok és más szervezetek által üzemeltetett állatmenhelyek részére alkalmas.

A megfelelő típus kiválasztásánál döntő a telepítési hely infrastruktúrája, az ártalmatlanításra kerülő állati tetemek típusa és mérete, és az állomány nagyság.

²¹ Forrás: www.barczy.hu

Az iszap-víztelenítés a szennyvíztisztítási technológia utolsó lépcsője, melynek feladata a tisztítási folyamat során keletkező iszapok víztartalmának csökkentése.

Az iszap-víztelenítésre azért van szükség, mert:

- Csak a megfelelő szárazanyag-tartalmú iszap hasznosítható, illetve helyezhető el,
- A víztelenítés során az iszap térfogata a szárazanyag-tartalom növekedésével arányosan csökken, így jelentősen csökken a szállítási és az elhelyezési költség,
- A víztelenített iszapok szállítása és elhelyezése során a környezet igénybevétele szintén csökken.

Az ENQUA Kft által forgalmazott víztelenítési technológiák előnyei:

- Jó víztelenítési hatásfok, jelentős térfogatcsökkenés
- Levegőanyag-mentes csurgalékvíz
- Zárt rendszerben történő kezelés, szag- és szennyezésmentes üzem

AVC technológia

Az ENQUA Kft vezette be a magyar piacra a mobil iszap-víztelenítési szolgáltatást az AVC technológia alkalmazásával.

Az AVC technológia előnyei:

- Víztelenítés (flokkulálás, szűrés, víztelenítés), tárolás és szállítás egy berendezéssel megoldható
- Eltérő szárazanyag tartalmú iszapoknál alkalmazható
- A víztelenített iszap lapátolható konzisztenciájú
- Csepegésmentes szállítás
- Egyszerű üzemvitel, nincs komplikált gépészet
- Alacsony beruházási és üzemeltetési költség, hosszú élettartam

Alkalmazási lehetőségek:

- Kommunális szennyvíziszapok (föls és sűrített iszapok) kezelése
- Szippantott szennyvizek előkezelése
- Ipari szennyvizek és zagyok kezelése
- Folyami és tavi iszapok kezelése

A víztelenítési szolgáltatás területén a víztelenített iszapok hasznosítását (mezőgazdaság, rekultiváció) ajánljuk partnereinknek.

A Nemzeti Szennyvízprogram célkitűzéseivel összhangban K+F projekt keretében az OMFB támogatásával az ENQUA kidolgozta a kis és közepes szennyvíztelepek mobil iszap-víztelenítési technológiáját.

Kiemelt feladatként kezelik a nem csatornázott települések szennyvízkezelésének megoldását. A megvalósult K+F projektünk folytatásaként:

- A szippantott szennyvíz kezelés területén az AVC technológiával megvalósított, sikeres próbaüzemet követően a megvalósítás lehetőségeit keressük az önkormányzatoknál.²²

d) KIS Kft.

A társaságot 1990-ben alapították 100 %-os magántőkéből. Az akkori létszám mindössze 10 fő volt. A kezdeti tevékenység ipari méretű hűtés-fűtés és vegyipari technológiai szerelésére terjedt ki, melyet kiegészítették a szorosan hozzá kapcsolódó acélszerkezet gyártással, szereléssel, szigeteléssel, villamosipari munkákkal, tűzveszélyes folyadéktároló tartályok tisztításával, vegyipari berendezések és nyomástartó edények javításával, gyártásával, műanyag alapanyagú készülékek gyártásával, csőszerelésével.

A termelési tevékenység során felmerült egy gyártóbázis létrehozásának igénye ezért 1996-ban, az Észak-magyarországi régióban elhelyezkedő, Sajóabonyi Ipari Park területén megvásároltak 60 hektár földterületet a hozzá tartozó épületekkel, mely Miskolctól 15 km-re fekszik. 2001-ben a cég székhelyét és az irányító személyzet irodaházát is erre a területre helyezték át.

A 2005-ös évtől a lehetőségek és a piaci igény bővülésével tevékenységeik kiegészültek szennyvíztisztítók, iszapszárítók, hulladék égetőművek és növényolaj üzemek generál kivitelezésével.²³

e) MECSEK-ÖKO Zrt.

A MECSEK-ÖKO Környezetvédelmi Zrt tevékenységének középpontjában az uránipar okozta környezeti károk végleges felszámolása, a mátrai színesfémhányással kapcsolatos bányabezárási és rekultivációs tevékenység valamint ezen feladatok elvégzését követően a területek újrahasznosítása áll.

²² Forrás: www.enqua.hu

²³ Forrás: www.kiskft.hu

A zártkörű alapítású MECSEK-ÖKO Környezetvédelmi Zrt. a Mecsekérc Rt.-ből történt kiválással jött létre 2004. szeptember 30-án. A társaság alapítója és egyszemélyes tulajdonosa a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.

Az uránérctermelést és feldolgozást a MECSEK-ÖKO Zrt. jogelődjei végezték 1992-ig. Ezt követően részben, illetve 1998-tól teljesen a bányabezárási rekultivációs feladatok végrehajtása vált fő tevékenységgé. Az uránipar környezeti örökségébe bányák, meddőhányók, szennyezett talaj és épületek, berendezések az ércdúsító üzem, perkolációs meddőhányók és két nagy zagyártározó tartoztak.

Az alkalmazottak száma jelenleg közel 120 fő, akik közül sokan egyetemi végzettséggel, megfelelő gyakorlattal rendelkeznek a bányászat, a geológia, hidrogeológia, geofizika, vegyészmérnöki feladatok, az energetika, a környezetvédelem és rekultiváció, térképészeti feladatok ellátása, talajmechanika, projektvezetés terén.

Kármentesítés

- Tényfeltárási és műszaki beavatkozási tervek készítése, engedélyeztetése, kivitelezése
- Kármentesítés tervezése felszíni és felszín alatti vizekre, földtani közegre, szerves és szervetlen szennyezőkre egyaránt
- Kármentesítési rendszerek teljeskörű engedélyeztetése, kivitelezése, üzemeltetése.

Bányabezárás, tájrendezés

- Bányabezárásokat megalapozó környezetvédelmi hatásvizsgálatok készítése,
- Mélyművelésű bányák felhagyásának tervezése, engedélyeztetése, kivitelezése, műszaki ellenőrzése,
- Teljes körű tájrendezés tervezése, engedélyeztetése, kivitelezése: üzemi területek, meddőhányók, hulladéklerakók, zagyterek, vízfolyások.

Víztisztítás

- Víztisztítási technológiák tervezése, kivitelezése ipari vizekre
 - Passzív víztisztítási technológiák tervezése, kivitelezése (permeábilis reaktív gátak).
 - Monitoring (vízjogi tervezés, engedélyeztetés)
 - Vízföldtani, radiometria monitoring rendszer tervezése - engedélyeztetése, kiépítése, felszámolása
- Monitoring kutak tervezése, kivitelezése
 - Vízi műtárgyak tervezése, teljes körű engedélyeztetése.²⁴

²⁴ Forrás: www.mecsekoko.hu

5. A CÉLRÉGIÓK FELTÉRKÉPEZÉSE

Hogy miért exportáljunk a Balkán és a FÁK-országokba?

Magyarország nyugat-európai orientációja miatt a környező délkelet-európai országokhoz képest a környezetvédelmi beruházások, az európai közösségben előírt standardok meghonosítása, betartása terén 5-10 év „előnyel” rendelkezik. Az itthon „kitermelt” tudás és technológiák exportjára számos hazai vállalat képes ma már. Ehhez párosul még a gyorsan adaptálható magyar mérnöki tudás, illetve az a tény, hogy a környező országok is hasonló jellegű és méretű problémákkal küzdenek, mint hazánk küzdött a 90-es években. S végül: ezek az országok is hasonló megoldást keresnek a problémáikra.

A Balkán országaiban való megjelenést azért tartjuk jó lehetőségnek, mert ezek az országok a háborút követően most jutottak-jutnak el oda, hogy azokat az infrastrukturális beruházásokat véghezvigyék, amelyekkel ad1. pótolják a háborúban lerombolt rendszereket (pl. szennyvíztisztítók), vagy éppen ad2. létrehozzák az európai közösséghez való felzárkóztatás jegyében szükséges rendszereiket (pl. regionális hulladékkezelő központok létrehozása).

Az ehhez szükséges anyagi forrás az országok rendelkezésükre áll (IPA, Világbank, EBRD stb.), viszont a technológiai tudással, tapasztalattal nem rendelkeznek. Ebben számítanak a magyar szakemberek együttműködésére. A szintén jelen lévő osztrák, német, olasz és holland konkurenssekkel szemben további, jól kihasználható előnyünk a fizikai közelségen túl Magyarország pozitív megítélése az itt élő népek körében, amely főleg a délszláv háború során tanúsított magatartásunknak tudható be.

A másik célország-csoport, a FÁK-országok. Az egyik ok szintén a fizikai közelség, a meglévő piacismeretünk, illetve ismertségünk. A piac meghódítása ugyanakkor nehezebb, mint az apró balkáni országok esetében: az ország hatalmas fizikai kiterjedése, a megoldandó problémák méretei sokszor meghaladják a magyar kis-, és középvállalatok kapacitását. Lehetőségeink a relatíve kisebb beruházások elnyerésében, illetve a nagyobb beruházások részfeladataiban való részvételben valósulhat meg.

Végül, külön kiemelnénk Romániát, mint a lehetséges célrégiók közül a legfontosabbat. Románia, hasonlóan a balkáni országokhoz, néhány évvel még le van maradva az EU direktíváinak végrehajtásával, ehhez igénylik a magyar közreműködést. A határ menti, erdélyi területeken a nyelvtudással sem kell megküzdenie a magyar vállalatoknak, termékeikhez könnyen találnak partnert.

6. FORRÁSJEGYZÉK

Forrás: Environmental Operational Programme 2007-2009. Republic of Croatia September 2007

Forrás: http://ec.europa.eu/environment/enlarg/russianis_en.htm

Forrás: http://www.bmu.de/english/air_pollution_control/general_information/doc/4352.php

Forrás: http://www.bmu.de/english/waste_management/downloads/doc/42826.php

Forrás: http://www.bmu.de/english/water_management/general_information/doc/4325.php

Forrás: <http://www.humusz.hu/hirek/2805> A cseh hulladéktörvény módosítása 2008. március 12.

Forrás: http://www.mzp.cz/en/water_planning

Forrás: http://www.umweltbundesamt.at/en/umweltkontrolle/ukb2007/ukb8_luft/

Forrás: <http://www.umweltbundesamt.at/en/umweltschutz/wasser/>

Forrás: Mennyit fordít a társadalom a környezet védelmére 2006 KSH, Budapest 2007

Forrás: Report on the Environment of the Czech Republic, 2005

Forrás: State of the Environment Report, Slovak Republic, 2006

Forrás: www.barczy.hu

Forrás: www.enqua.hu

Forrás: www.eximbank.hu

Forrás: www.itd.hu

Forrás: www.kexport.hu

Forrás: www.kiskft.hu

Forrás: www.kszgysz.hu

Forrás: www.mecsekoko.hu

Forrás: www.mehib.hu

**MELLÉKLET I. A MAGYAR ÁLLAM KIS- ÉS
KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK FINANSZÍROZÁSÁT SEGÍTŐ
TÁMOGATOTT PROGRAMJA**

Az egyszerűség kedvéért az alábbi táblázatokban összefoglaltuk a magyar állam általános, a kkv-k finanszírozását segítő programját. A programban a mikro, kis-, és középvállalatok hitelhez jutásáról, ennek megkönnyítéséről nyújtunk részletes tájékoztatást.

A program neve:	Ki veheti igénybe?	Elérhető összeg	A program célja	Futamidő	Kamatok és díjak	Teljes keret	A támogatás elérhető:
(Országos Mikrohitel Alapból finanszírozott) Országos Mikrohitel Program	mikrovállalkozások (200 millió Ft éves árbevételig)	beruházási és forgóeszköz célra: 6,3 millió Ft	beruházási hitel és forgóeszköz hitel	beruházási hitel esetén: max. 8 év, forgóeszköz-hitel esetén :max. 3 év	Jegybanki alapkamat, egyéb díj nincs	kb. 14 Mrd Ft	Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítványok (HVK-k) Információ: www.mva.hu
ÚJ MAGYARORSZÁG Mikrohitel	mikrovállalkozások (200 millió Ft éves árbevételig)	forgóeszköz: 6 millió Ft beruházási: 10 millió Ft	beruházási hitel és forgóeszköz hitel	max. 10 év, forgóeszközhitel esetén max. 1 év	Pénzügyi közvetítők határozzák meg	58,6 mrd Ft	Elérhető: K&H Bank Zrt., Volksbank Zrt., Agria Bélapátfalvai Takarékszövetkezet, Mikrofinanszírozó Pénzügyi Szolgáltató Zrt. Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítványok: Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Bács-Kiskun, Baranya, Veszprém, Somogy, Zala megyei, Székesfehérvári információ: http://ummikrohitel.hu/www.mvzrt.hu

A program neve:	Ki veheti igénybe?	Elérhető összeg	A program célja	Futamidő	Kamatok és díjak	Teljes keret	A támogatás elérhető:
Új Magyarország Kis- és Középvállalkozói Hitelprogram	mikro-, kis és középvállalkozások	10-100 millió Ft	beruházási hitel	max. 10 év	Január 8-án kb.: 8,15% (3 havi EURIBOR*0,75+0,75% + max. 5%)	50 mrd Ft	A Volksbank Zrt.-nél elérhető, plusz az alábbi bankok indítják hamarosan (le vannak szerződve): Budapest Bank, CIB, Erste, K&H, OTP, Raiffeisen, Sopron Bank, Takarékszövetkezeti Bank, UniCredit, Banco Popolare, Bóly és Vidéke Takarékszövetkezet, Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet, Mecsekvidéke Takarékszövetkezet, Nagykáta és Vidéke Takarékszövetkezet, Siklós és Vidéke Takarékszövetkezet, Szabolcs Takarékszövetkezet, Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet Információ: http://www.mfb.hu , http://www.mvzrt.hu
MFB HITELEK (Új Magyarország Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram, Agrárfejlesztési Hitelprogram, Agrárforgóeszköz Hitelprogram, TÉSZ forgóeszköz Hitelpr.	mikro-, kis és középvállalkozások	változó	beruházási és forgóeszközhitel	változó	Január 8-án kb.: 7,20% - 9,20% (Jellemzően: 3 havi EURIBOR + max. 4-6%)	160 mrd Ft	Az MFB honlapján felsorolt kereskedelmi bankoknál és hitelközvetítőknél Információ: http://www.mfb.hu

Széchenyi Kártya - megduplázott kamattámogatás	mikro-, kis és középvállalkozások	max. 25 millió Ft	forgóeszköz-finanszírozás	1+1év	Január 8-án kb.: 13,8% (1 havi BUBOR+ max. 4%+ 0,8% - 2% kamattámogatás)	plusz 2 mrd Ft	A KAVOSZ-szal szerződést kötött hitelintézeteknél. Információ: www.kavosz.hu
Garantiqa Hitelgarancia	mikro-, kis és középvállalkozások	80%	KKV-k hitelhez jutásának javítása	max. 25.év		plusz 450 mrd Ft (össz. 900 mrd Ft)	A Garantiqa Hitelgarancia Zrt.-nél információ: www.hitelgarancia.hu
Új Magyarország Hitelgarancia	a mikro-, kis és középvállalkozások a részükre a kereskedelmi bankok által nyújtott hiteleinek garantálásával	max. 100 millió Ft-os hitelek 80%-át lehet garantálni	KKV-k által felvett beruházás, forgóeszköz-finanszírozási hitelekre garanciavállalás	max.10 év	Garancia-díj: a garanciavállalás mértékének 1%-a évente	28,2 mrd Ft	A garanciaprogramban jelenleg a K&H Bank és Volksbank vesz részt, leszerződött továbbá a Raiffeisen és az Agria Takarékszövetkezet. Az Unicredit bank szerződéskötés előtt áll. Információ: http://www.mvzrt.hu

(Országos Mikrohitel Alapból finanszírozott)

Országos Mikrohitel Program

Megcélzott vállalkozói kör: Mikrovállalkozások fejlesztéséhez (beruházási mikrohitel) és működésük fenntartásához (forgóeszköz mikrohitel).	
Programleírás	
Programleírás	<ul style="list-style-type: none">Az állami tulajdonú Országos Mikrohitel Alapot (OMA) a megyei vállalkozásfejlesztési központok (Helyi Vállalkozói Központok, HVK-k) helyezik ki az egységes Mikrohitel Kézikönyv feltételei alapján. A HVK-k kezelésében álló, az OMA részét képező Helyi Alapok terhére a HVK-k a központi program feltételeitől némileg eltérő feltételű mikrohitelvezést is folytathatnak.A hitelkérelmek befogadását, előkészítését a HVK-k végzik, a szerződést a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (MVA) jóváhagyását követően, az MVA nevében a HVK-k írják alá. A folyósítást, illetve hitelszámlák kezelését az MVA végzi.
Program célja	<ul style="list-style-type: none">A kereskedelmi banki módszerekkel nem, vagy nem a kívánt mértékben finanszírozható magyarországi székhelyű mikrovállalkozások fejlesztésének működésének javítása.
Országos Mikrohitel Alap (OMA)	<ul style="list-style-type: none">A magyar Állam tulajdonában álló pénzalap. Kezelője a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (MVA).
Hitelfelvevők lehetséges köre	<ul style="list-style-type: none"><u>Székhely:</u> A programban a devizajogszabályok alapján belföldinek minősülő, Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező gazdasági társaság, szövetkezet, egyéni vállalkozó vehet részt.<u>Méret:</u> A 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikrovállalkozások közül azok, amelyeknek az éves nettó árbevétele legfeljebb 200 millió Ft²⁵,Egy mikrovállalkozásnak egyszerre összesen maximum 10 millió Ft tőketartozása lehet a JEREMIE holdingalappal és az Országos Mikrohitel Alappal (OMA) szemben.
A hitelek felhasználása	<ul style="list-style-type: none">A hitel felhasználható gépek, berendezések, egyéb tárgyi eszköz beszerzések és más beruházások finanszírozására, a már meglévő üzleti tulajdon vagy bérelt infrastruktúra bővítésére és/vagy fejlesztésére, illetve a tevékenység bővítéséhez szükséges forgóeszközök, szolgáltatások biztosítására.A beruházási hitel esetén a beruházáshoz kapcsolódó forgóeszköz finanszírozásra fordítható összeg a folyósított hitel maximum 50%-a lehet.Lehetőség van csak forgóeszközhitel felvételére is.A hitel nem használható fel visszaigényelhető ÁFA finanszírozására, hitelintézettel szemben fennálló hitel és ÚMMP mikrohitel kiváltására.
Fejlesztés helye	<ul style="list-style-type: none">Országos

²⁵ A hitellel finanszírozható induló vállalkozás is.

Tevékenység típusa, szektor, ágazat	<ul style="list-style-type: none"> • Korlátozások a vonatkozó <i>de minimis</i> szabályok alapján
Hitelnagyság	<ul style="list-style-type: none"> • Beruházási hitel esetén maximum 6,3 millió Ft. • Forgóeszközhitel esetén maximum 6,3 millió Ft.
Futamidő	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beruházási hitel</i> esetén maximum 8 év, <i>Forgóeszközhitel</i> esetén maximum 3 év. • Előtörlesztés lehetséges
Türelmi idő	<ul style="list-style-type: none"> • Maximum 6 hónap.
A mikrovállalkozástól elvárt saját erő	<ul style="list-style-type: none"> • Legalább a tervezett fejlesztés 20%-a.
A hitel felhasználásának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • A szerződéskötéstől számított két hónapon belül meg kell kezdeni a hitel felhasználását.
Kamatozás	<ul style="list-style-type: none"> • Jegybanki alapkamat +/- 3% • A Helyi Alapokból finanszírozott mikrohitel esetében a kamatot a HVK állapítja meg.
Díj	<ul style="list-style-type: none"> • Egyéb díjak nem számíthatók fel, kivéve az esetleges garancia díját.
Hitel folyósítása	<ul style="list-style-type: none"> • A hitel 50%-a későbbi elszámolás kötelezettsége mellett előfinanszírozható, a fennmaradó rész folyósítására az Üzleti Tervben vállalt fejlesztés megkezdésének igazolása után kerülhet sor.
Biztosíték	<ul style="list-style-type: none"> • A HVK által végzett értékelést követően a bevont biztosítékoknak legalább a hitelösszeg 100%-át kell fedeznie.
Hol lehet igénybe venni?	A mikrohitel a hiteligénylő székhelye szerinti megyei vállalkozásfejlesztési alapítványnál igényelhető. Az alapítványok listája a www.mva.hu honlapon található.

Új Magyarország Mikrohitel Program
 „A” kiírás; szakosodott mikrofinanszírozó szervezetek

Megcélzott vállalkozói kör:	
Banki hitellel nem rendelkező mikrovállalkozások fejlesztéséhez (beruházási mikrohitel) és működésük fenntartásához (forgóeszköz mikrohitel).	
Programleírás	<ul style="list-style-type: none"> A JEREMIE alapból refinanszírozott hitelkeret, amely a kereskedelmi banki hitelekkel nem finanszírozott, de hitelképes mikrovállalkozások számára kínál finanszírozási lehetőséget. A hitelkérelmek befogadását, elbírálását, a szerződéskötést, a folyósítást, illetve hitelszámlák kezelését a szakosodott <i>mikrofinanszírozó szervezetek</i> (továbbiakban: MFSZ) végzik.
JEREMIE holdingalap és kezelője	<ul style="list-style-type: none"> A GOP 4. prioritásának és a KMOP 1.3 intézkedésének (a KKV-ék finanszírozásának javítása) forrásaiból képzett visszaforgó jellegű alap. Az alap nevében a Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. (MV Zrt.) jogosult eljárni.
Hitelfelvevők lehetséges köre	<ul style="list-style-type: none"> <u>Székhely:</u> A programban a devizajogszabályok alapján belföldinek minősülő, Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező gazdasági társaság, szövetkezet, egyéni vállalkozó vehet részt. <u>Méret:</u> A 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikrovállalkozások közül azok, amelyeknek az éves nettó árbevétele legfeljebb 200 millió Ft. (A hitellel finanszírozható induló vállalkozás is) ÉS <u>Forgóeszközhitel esetén:</u> amelynek hitelintézettel szemben az elmúlt 1 hónapban nem állt fenn hiteltartozása . <u>Beruházási hitel esetén:</u> amelynek hitelintézettel szemben az elmúlt 1 hónapban nem állt fenn – forgóeszközhitel kivételével – hiteltartozása. Egy mikrovállalkozásnak egyszerre összesen maximum 10 millió Ft tőketartozása lehet a holdingalappal és az Országos Mikrohitel Alappal (OMA) szemben.
A hitelek felhasználása	<ul style="list-style-type: none"> A hitel felhasználható gépek, berendezések, egyéb tárgyi eszköz beszerzések és más beruházások finanszírozására, a már meglévő üzleti tulajdon vagy bérelt infrastruktúra bővítésére és/vagy fejlesztésére, illetve a tevékenység bővítéséhez szükséges forgóeszközök, szolgáltatások biztosítására. A beruházási hitel esetén a beruházáshoz kapcsolódó forgóeszköz finanszírozásra fordítható összeg a folyósított hitel maximum 30%-a lehet. Lehetőség van csak forgóeszközhitel felvételére is. A hitel nem használható fel visszaigényelhető ÁFA finanszírozására, hitelintézettel szemben fennálló hitel és az OMA-ból folyósított mikrohitel kiváltására.
Fejlesztés helye	<ul style="list-style-type: none"> Országos, konvergencia régiók szerinti bontásban.
Tevékenység típusa, szektor, ágazat	<ul style="list-style-type: none"> Korlátozások a vonatkozó <i>de minimis</i> szabályok alapján

Hitelnagyság	<ul style="list-style-type: none"> • Beruházási hitel esetén maximum 10 millió Ft. • Forgóeszközhitel esetén maximum 6 millió Ft. <p>A 6 millió Ft feletti hitelek állománya egy pénzügyi közvetítő esetében a teljes hitelportfolió értékének maximum 40%-a lehet.</p>
Futamidő	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beruházási hitel</i> esetén maximum 10 év, <i>Forgóeszközhitel</i> esetén maximum 1 év. • Előtörlesztés lehetséges
Türelmi idő	<ul style="list-style-type: none"> • Maximum 2 év, forgóeszköz-finanszírozás esetén maximum 2 hónap. A portfoliónak türelmi idő tekintetében kiegyensúlyozottnak kell lennie.²⁶
A mikrovállalkozástól elvárt saját erő	<ul style="list-style-type: none"> • Beruházási hitel esetén legalább a tervezett fejlesztés 20%-a.
A hitel felhasználásának határideje	<ul style="list-style-type: none"> • A szerződéskötéstől számított két hónapon belül meg kell kezdeni a hitel felhasználását.
Kamatozás	<ul style="list-style-type: none"> • A pénzügyi közvetítő határozza meg.
Díj	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszeri tranzakciós díj (pl. hitelbírálati díj, folyósítási jutalék) felszámítható összesen maximum 50 ezer Ft-ig. Egyéb költség (díj) nem számítható fel. • Garancia igénybevétele esetén a garanciadíjat a mikrohitelt felvevő ügyfél fizeti.²⁷
Hol lehet igénybe venni?	<p>A mikrohitelt a programba bejelentkezett mikrofinanszírozó szervezeteknél és hitelintézeteknél lehet igénybe venni. (www.ummikrohitel.hu)</p>

²⁶ A hitel összegével súlyozott türelmi idő éves átlaga nem haladhatja meg a 12 hónapot.

²⁷ Az ügyféltől az MFSZ átvállalhatja a garanciadíjat.

MFB Új Magyarország Kis-és Középvállalkozói Hitelprogram

Megcélzott vállalkozói kör: Kis- és középvállalkozások 100 M Ft-ig terjedő fejlesztéséhez.	
Hitelprogram keretösszege	
50 milliárd forint (25 Mrd Ft JEREMIE és 25 Mrd Ft MFB Zrt. forrás)	
Hitel típus	
Éven túli lejáratú beruházási hitel.	
Hitelfelvevők köre	
A hitelt a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti magyarországi székhelyű, a devizajogszabályok alapján belföldinek minősülő mikro-, kis és középvállalkozások igényelhetik.	
A hitel felhasználása	
A hitel felhasználható <ul style="list-style-type: none"> ▪ tárgyi eszközbe történő beruházáshoz, ▪ a beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó szabadalmi jog, licenc, know-how vagy nem szabadalmazott technikai tudás (immateriális javak) vásárlásához, előállításához, ▪ a beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó tartós forgóeszköz finanszírozásához. 	
Hitel összege	
Legalább 10 millió forint, legfeljebb 100 millió forint amelyhez az MFB Zrt. a finanszírozó hitelintézeteknek a hitelforrás 50%-át az Új Magyarország Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram 12. Kis és Középvállalkozói Hitelprogram refinanszírozás hitelcél keretében biztosítja, míg a fennmaradó 50%-ot az MV Zrt. biztosítja.	
Saját erő	
A saját erő mértéke a beruházás nettó – vagy amennyiben a vállalkozás áfa visszaigénylésére nem jogosult, bruttó – bekerülési értékének legalább 15%-a. A saját erő saját forrásból és az államháztartás más alrendszeréből vagy közösségi forrásból kapott vissza nem térítendő támogatásból állhat.	
Hitel pénzneme	
HUF	
Hiteldíjak	
Ügyfél kamat	3 havi EURIBOR*0,75+0,75%+ legfeljebb 5%
Kezelési költség	Nem kerül felszámításra.
Folyósítási jutalék	Legfeljebb egyszeri 1%, amely az első folyósításkor kerül felszámításra.
Projektvizsgálati díj	Egyszeri díjként kerül felszámításra: legfeljebb 25 e Ft+a hitelösszeg 0,1 %-a
Rendelkezésre tartási díj	Legfeljebb 0,25%/év.
Előtörlesztési díj	Nem kerül felszámításra.
Módosítási díj	Mértéke a fennálló hitelösszeg legfeljebb 0,1 %-a, (de legalább 10 ezer Ft.)
Futamidő alakulása	
Rendelkezésre tartási idő	Szerződéskötéstől számított legfeljebb 2 év.
Lejárat	Szerződéskötéstől számított legfeljebb 10 év.
Türelmi idő	Szerződéskötéstől számított legfeljebb 2 év.
Törlesztés ütemezése	
Türelmi időt követően negyedéves egyenlő tőketörlesztő részletek.	
Biztosítékok	

	A finanszírozó hitelintézet belső szabályzatai szerinti, szokásos bankári biztosítékok.
Egyéb feltételek	
	Megkezdett beruházás is finanszírozható, de legfeljebb a hitelkérelem benyújtását megelőző 6 hónapon belül keletkezett számlák vagy annak megfelelő számviteli bizonylatok számolhatók el saját erőként.
Állami támogatás formája	
	Kedvezményes kamatozású kölcsön.
Állami támogatás mértéke	
	Bármely vállalkozásnak, bármely három pénzügyi év időszakában odaítélt csekély összegű támogatás támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurót, közúti szállítás területén működő vállalkozás esetén a 100 000 eurót.
Állami támogatás kategóriája	
	Az állami támogatás kategóriája: az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet I. számú melléklete szerint: „D. Csekély összegű támogatás.” A hitelt kizárólag a Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1998/2006/EK bizottsági rendelettel (megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2006.12.28-án HL 379 L, 5. oldal) összhangban lehet nyújtani.
Támogatástartalom igazolása	
	A hitelfeltevőnek előzetesen nyilatkoznia kell arról, hogy az adott évben és az azt megelőző két pénzügyi évben mennyi csekély összegű támogatást vett igénybe. A támogatásról szóló igazolást a kedvezményezettnek a kedvezményes kamatozású hitel vonatkozásában nyújtott támogatás tartalmáról és a támogatásra vonatkozó kategóriáról az MFB Zrt. és az MV Zrt. adja ki.
Kérelem benyújtása	
	A hitelkérelmet a programban résztvevő hitelintézetekhez lehet nyújtani. A programban résztvevő hitelintézetek listáját az MFB Zrt. és MV Zrt. a honlapján, a www.mfb.hu és www.mvzrt.hu címen teszi közzé.
Igénybevételi lehetőség	
	A program keretében hitelszerződés megkötésére 2013. december 31-ig kerülhet sor.
Hitelezésből kizártak köre	
	Nem vehet részt a hitelprogramban az olyan vállalkozás, egyéni vállalkozó, aki/amely <ul style="list-style-type: none"> ▪ a cégbíráson nincs bejegyezve (kivéve az egyéni vállalkozókat, valamint az SZJA tv. 3. § 17. pontjában felsorolt személyeket), ▪ csőd-, felszámolási eljárás, végelszámolás vagy végrehajtási eljárás alatt áll, ▪ a hitelkérelem benyújtásának időpontjában lejárt esedékességű, adó- vagy adók módjára behajtható köztartozása van, kivéve, ha az adóhatóság számára fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, ▪ hitelszerződésből vagy bankgarancia-szerződésből eredő lejárt tartozása áll fenn, ▪ a tevékenység folytatásához szükséges hatósági engedéllyel nem rendelkezik, ▪ az Európai Bizottság valamely támogatás visszafizetésére kötelező határozata által érintett és a tiltottnak minősített támogatást nem fizette vissza, ▪ a hitelkérelem benyújtását megelőzően az államháztartás alrendszeréből, az Európai Unió előcsatlakozási eszközeiből, vagy a strukturális alapokból juttatott valamely támogatással összefüggésben a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesítette, ▪ az EK-Szerződés I. számú mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozik, ▪ a 1407/2002/EK tanácsi rendelet értelmében a szénágazatban tevékenykedik, ▪ a 104/2000/EK tanácsi rendelet szerinti halászati és akvakultúra ágazatban tevékenykedik, nehéz helyzetben van.
A hitel nem használható fel	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ forgóeszköz vásárlásra,

▪ olyan projektek finanszírozására, amelyek megvalósítási helye a Közép-magyarországi régióban van.▪ más hitel kiváltására, üzletrész, részvény vásárlására,▪ áfa finanszírozására, kivéve, ha a hitelfelvevő áfa visszaigénylésére nem jogosult,▪ az exporttal kapcsolatos tevékenységekhez, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat létesítéséhez, működtetéséhez, illetve az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal közvetlenül kapcsolatos finanszírozásra,▪ az import áruk helyett hazai áruk beszerzését előnyben részesítő beruházás finanszírozása,▪ a teherszállító járművek megvásárlására a közúti teherszállítás (TEÁOR 2003. 60.24, TEÁOR 2008. 49.41) terén működő vállalkozások esetén,

MFB Új Magyarország Vállalkozásfejlesztési Hitelprogram

Megcélzott vállalkozói kör:					
Kis- és középvállalkozások, egyes esetekben nagyvállalatok hosszú távú fejlesztéseihez, pályázati önrész finanszírozásához, legfeljebb 3 Mrd Ft összegben.					
Hitelprogram keretösszege					
310 milliárd forint					
Hitel célja					
A hitelprogram célja a magyar gazdaság versenyképességének fejlődését szolgáló, infrastruktúra- és technológiafejlesztést előidéző beruházások támogatása. A hitelprogram kiemelt célja a mikro-, kis- és középvállalkozások foglalkoztatásban betöltött szerepének növeléséhez, innovációs és beszállítói tevékenységének erősítéséhez, környezetvédelmi és egészségügyi célú beruházásaihoz kedvezményes kamatozású hitel nyújtása, továbbá fejlesztési és beruházási tárgyú pályázatokhoz, különösen az Új Magyarország Fejlesztési Terv és az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program pályázataihoz kapcsolódóan kiegészítő forrás biztosítása.					
Hitel típus					
Éven túli lejáratú beruházási hitel.					
Hitelfelvevők köre					
<p>A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti magyarországi székhelyű mikro-, kis-, és középvállalkozások (KKV), valamint KKV-nak nem minősülő vállalkozások (továbbiakban együtt: vállalkozások), amelyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyéni vállalkozás, • gazdasági társaság, • szövetkezet, • európai részvénytársaság <p>formában működnek.</p>					
A hitel felhasználása					
<p>A hitel felhasználható</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tárgyi eszközbe történő beruházáshoz, ▪ a beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó szabadalmi jog, licenc, know-how vagy nem szabadalmazott technikai tudás (immateriális javak) vásárlásához, előállításához, ▪ a beruházáshoz, fejlesztéshez közvetlenül kapcsolódó tartós forgóeszköz finanszírozásához. 					
Hitel összege					
5-3000 millió forint, „Forrás” áthidaló tőkehitel (8. hitelcél) esetén legfeljebb 800 millió forint.					
Saját erő					
<p>A saját erő mértéke a beruházás nettó – vagy amennyiben a vállalkozás áfa visszaigénylésére nem jogosult, bruttó – bekerülési értékének legalább</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 80%;">A) Csekély összegű támogatás esetén</td> <td style="text-align: right;">10%-a</td> </tr> <tr> <td>B) Regionális csoportmentességi támogatás esetén</td> <td style="text-align: right;">25%-a</td> </tr> </table> <p>A saját erő saját forrásból és vissza nem térítendő állami támogatásból állhat. B) esetben a saját erő keretében a beruházás nettó – vagy amennyiben a vállalkozás áfa visszaigénylésére nem jogosult, bruttó – bekerülési értékének 25 %-át elérő mértékű minden állami támogatástól mentes saját forrás biztosítása szükséges.</p>		A) Csekély összegű támogatás esetén	10%-a	B) Regionális csoportmentességi támogatás esetén	25%-a
A) Csekély összegű támogatás esetén	10%-a				
B) Regionális csoportmentességi támogatás esetén	25%-a				
Hitel pénzneme					
HUF					
Refinanszírozási kondíciók					
JEREMIE kamat	refinanszírozási 3 havi EURIBOR*0,5				

	MFB refinanszírozási kamat	3 havi EURIBOR+ 1,5%	
Hiteldíjak			
	Ügyfél kamat	3 havi EURIBOR + legfeljebb 4%/év	
	Kezelési költség	Nem kerül felszámításra.	
	Folyósítási jutalék	Legfeljebb egyszeri 1%, amely az első folyósításkor kerül felszámításra.	
	Módosítási díj	A finanszírozó hitelintézet aktuális kondíciós listája szerint.	
	Projektvizsgálati díj	Egyszeri díjként, a finanszírozó hitelintézet aktuális kondíciós listája szerint kerül felszámításra.	
	Előtörlesztési díj	Nem kerül felszámításra.	
Futamidő alakulása			
		1-7. hitelcél esetében	„Forrás” áthidaló tőkehitel (8. hitelcél) esetében
		a szerződéskötéstől számított	
	Rendelkezésre tartási idő	legfeljebb 2 év	legfeljebb 2 év
	Lejárat	legfeljebb 15 év	legfeljebb 8 év
	Türelmi idő	legfeljebb 2 év	legalább 5 legfeljebb 7 év
Törlesztés ütemezése			
	Türelmi időt követően negyedéves egyenlő tőketörlesztő részletek.		
Biztosítékok			
	A finanszírozó hitelintézet belső szabályzatai szerinti, szokásos bankári biztosítékok. Lehetőség van a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., valamint az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességvállalásának igénybevételére.		
Állami támogatás formája			
	Kedvezményes kamatozású kölcsön.		
Állami támogatás kategóriája			
	A Hitelprogram keretében két támogatási kategória alapján igényelhető hitel: A) Csekély összegű támogatás. B) Regionális csoportmentességi támogatás. Bármely hitelcél esetén lehetőség van a fenti támogatási kategóriák egyikéből hitelt igényelni attól függően, hogy a hiteligénylő melyik állami támogatási kategóriába tartozó feltételeknek felel meg.		
Kérelem benyújtása			
	A hitelkérelmet a programban résztvevő hitelintézetekhez, valamint közvetlenül az MFB Zrt.-hez is be lehet nyújtani. A programban résztvevő hitelintézetek listáját az MFB Zrt. a honlapján, a www.mfb.hu címen teszi közzé. A B) Regionális csoportmentességi támogatás esetén a hitelfelvevőnek a hitelkérelmet a beruházás megkezdése előtt be kell nyújtania. A beruházást megkezdeni csak azt követően lehet, ha az MFB Zrt. a finanszírozó hitelintézetek vizsgálata alapján írásban megerősítette, hogy a beruházás – a részletes vizsgálat végső eredményétől függően – elvben megfelel az európai közösségi jogszabályokban		
Igénybevételi lehetőség			
	A program keretében hitelszerződés megkötésére 2013. december 31-ig kerülhet sor.		
Hitelezésből kizártak köre			
	Nem vehet részt a hitelprogramban az olyan vállalkozás, egyéni vállalkozó, aki/amely <ul style="list-style-type: none"> ▪ a cégbíróságon nincs bejegyezve (kivéve az egyéni vállalkozókat, valamint az SZJA tv. 3. § 17. pontjában felsorolt személyeket), ▪ csőd-, felszámolási eljárás, végelszámolás vagy végrehajtási eljárás alatt áll, ▪ a hitelkérelem benyújtásának időpontjában lejárt esedékességű, adó- vagy adók módjára behajtható köztartozása van, kivéve, ha az adóhatóság számára fizetési halasztást vagy 		

	<p>részletfizetést engedélyezett,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hitelszerződésből vagy bankgarancia-szerződésből eredő lejárt tartozása áll fenn, ▪ a tevékenység folytatásához szükséges hatósági engedéllyel nem rendelkezik, ▪ az Európai Bizottság valamely támogatás visszafizetésére kötelező határozata által érintett és a tiltottnak minősített támogatást nem fizette vissza, ▪ a hitelkérelem benyújtását megelőzően az államháztartás alrendszereiből, az Európai Unió előcsatlakozási eszközeiből, vagy a strukturális alapokból juttatott valamely támogatással összefüggésben a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesítette, ▪ az EK-Szerződés I. számú mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozik, ▪ a 1407/2002/EK tanácsi rendelet értelmében a szénágazatban tevékenykedik, ▪ a 104/2000/EK tanácsi rendelet szerinti halászati és akvakultúra ágazatban tevékenykedik, ▪ nehéz helyzetben van.
A hitel nem használható fel	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ más hitel kiváltására, üzletrész, részvény vásárlására, ▪ áfa finanszírozására, kivéve, ha a hitelfelvevő áfa visszaigénylésére nem jogosult, ▪ az exporttal kapcsolatos tevékenységekhez, nevezetesen az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat létesítéséhez, működtetéséhez, illetve az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal közvetlenül kapcsolatos finanszírozásra, ▪ az import áruk helyett hazai áruk beszerzését előnyben részesítő beruházás finanszírozása,

Széchenyi Kártya Hitelprogram

Mecéltott vállalkozói kör: Kis- és középvtállalkozások folyószámla finanszírozásához, max. 25 M Ft összegben.	
Igénybe vevők	Kis- és középvtállalkozásokról szóló törvény értelmében KKV-ének minősülő gazdálkodószervezetek.
Hitelösszeg	500 ezer Ft, és 1-25 millió Ft között bármennyi millió Ft egészérték.
Lejárat	365 nap, egyszerű feltételekkel újabb 365 napra meghosszabbítható.
A hitel felhasználható	Szabad felhasználás.
Rendelkezésre tartás	A hitel rulírozó típusú, a hiteltartozás a banknál nyitott folyószámlán igénybevett hitel napi egyenlege alapján áll fenn. Rendelésre tartási díj nincs.
Kamat	Maximálisan három havi BUBOR + 4 % banki kamatmarzs és 0,8 % kezelési költség, melyet 2009. évben az állam 2%-os kamattámogatása csökkent 10 millió Ft-ig. A 10 millió Ft feletti kártyák esetén 10 millió Ft értékig jár kamattámogatás.
Garancia	A Garantiqa Hitelgarancia Zrt. a megítelt hitel tőke- és járulékösszegének 80 %-ára garanciát vállal 1,5%-os díj ellenében, aminek 50%-ára az állam támogatást biztosít.
Egyéb költségek	A hitelkérelem befogadásakor regisztrációs díj (érdekképviselési tagságtól függően változó mértékű), éves kártyadíj (fix összeg, kártyamérettől függően kb. 0,8-2,5 %), késedelmi kamat.
Egyéb kizárások	A de minimis támogatási forma alapján kizárt tevékenységek nem finanszírozhatók.
Hol lehet igénybe venni?	A hitelkérelmet a KA-VOSZ Zrt helyi irodáinál kell beadni. A irodák elérhetősége a www.kavosz.hu honlapon található. A hitelt az OTP, az MKB, az ERSTE Bank Hungary, a Volksbank Magyarország, valamint a Takarékbank által integrált mintegy 100 takarékszövetkezet nyújtja.

Új Magyarország Portfoliógarancia Program

Megcélzott vállalkozói kör:	
Kis- és középvállalkozások számára kínált 100 M Ft-ig terjedő fejlesztési és működési (forgóeszköz) hitelek ösztönzése, ott, ahol hiányzik a megfelelő fedezet.	
Program célja	<ul style="list-style-type: none"> • A mikro-, kis- és középvállalkozásoknak nyújtott bankhitelek igénybe vételének elősegítéséhez, a hitelintézetek számára a korábbi garanciáknál nagyobb kockázatsökkentést biztosító kezességvállalás. • A program keretében a JEREMIE holdingalap kezességet vállal a vele szerződést kötött kereskedelmi bankok bizonyos hiteleire, amelyek vonatkozásában a fedezetek elsősorban a bank kockázatát csökkentik.
Hitelfelvevők lehetséges köre	<ul style="list-style-type: none"> • A programban a devizajogszabályok alapján belföldinek minősülő, Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező, a 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikro-, kis- és középvállalkozások vehetnek részt.
Garantálható hitelek	<ul style="list-style-type: none"> • Beruházási, forgóeszköz finanszírozási célú hitelek egyaránt.
Fejlesztés helye	<ul style="list-style-type: none"> • Országos, konvergencia régiók szerinti bontásban.
Tevékenység típusa, szektor, ágazat	<ul style="list-style-type: none"> • Korlátozások a vonatkozó <i>de minimis</i> szabályok alapján
Hitel devizaneme	<ul style="list-style-type: none"> • magyar forint (forinthitelek) • EUR, USD, CHF, JPY (devizahitelek)
Folyósított hitelnagyság	<ul style="list-style-type: none"> • Maximum 100 millió Ft • Más program keretében kapható kedvezményes hitelek – a Mikrohitel Program kivételével - nincsenek kizárva.
Futamidő	<ul style="list-style-type: none"> • Maximum 10 év (előtörlesztés lehetséges)
Türelmi idő	<ul style="list-style-type: none"> • Maximum 2 év, forgóeszköz hitel esetén maximum 2 hónap.
Hol lehet igénybe venni? Mit kell keresni?	<p>A programba bejelentkezett kereskedelmi bankoktól felvenni szándékozott, 100 M Ft-ot meg nem haladó hitelek esetén, amennyiben a bank pótlólagos fedezet bevonását igényli, kérhető az Új Magyarország Portfoliógarancia Program kezességvállalásának bevonása. A résztvevő bankok listája az összefoglaló táblázatban található.</p>